

શ્રી અંચલગઢના ઐતિહાસિક (પ્રશાસ્તિ) દેખો

સંપાદક : સુનિ શ્રી કલાપ્રકાસાગરજી

[અહીં પ્રકાશિત થતા અંચલગઢના ૧૯૬ ઐતિહાસિક પ્રશાસ્તિ દેખો છતિહાસક્રાને ખૂબ જ ઉપયોગી થશે. હસ્તલિખિત પત્રો જેતાં, કે અન્ય છતિહાસ અંથો વાંચતાં અંચલગઢના શ્રી ચતુર્વિંધ સંધના દેખો નોંધો લીધેલ છે. તે છતિહાસની ખૂટી કરીએના અનુસંધાનમાં ખૂબ જ ઉપયોગી થાય એમ છે. આ સંઅહમાં ખાસ કરીને હસ્તલિખિત પત્રોને અંતે લિપિકારની પ્રશાસ્તિઓ, મહાત્મા અમણા અંથો કે તે અંથોના આહિ-અંતના શ્રોકો, ગઢનાચકો, તેમના વખતના અમણો, તે વખતે થતા અંથોઝાર કાર્યાની નોંધો કે અંચલગઢ સંખાંચિત જિનમંહિરેની વિગતો. આપેલ છે. ડા. તરીકે શ્રી જયશૈખરસુરિ કૃત ‘ઉપહેશ ચિંતામણી અંથ’ પર સાથ્ના શ્રી ભાહિમશ્રી દ્વારા રચિત અંચલગઢની પ્રશાસ્તિ નં. ૨૬, શ્રી ધર્મભૂતિસ્કુરિના સહપહેશાણી થયેલ જૈનાગમાહિ અંથોઝાર કાર્યાની નં. ૨૫, ૨૬, ૨૭, દાદા શ્રી જૌતમસાગરજી મ. અને કે સં. ૧૧૯૩ માં નાગારમાં લાખાયેલી અંચલગઢની અનુસંધાનરૂપ પદ્ધતિપદ્ધતિ પ્રાપ્ત થયેલ, તેની પ્રશાસ્તિ નં. ૨૬; ચણકપુર, સિરોડી, ચિતોડ, ઉદ્ધપુરમાં અંચલગઢીય જિનમંહિરી નં. ૫૨, ૫૩, ૫૪ તથા શ્રી જયશૈખરસુરિ, શ્રી જૌતમસાગરજીના હાથે લાખાયેલ પત્રો નં. ૫૬, ૫૭, આ સૂચિત નંખરો પર જેતાં વિશેષ જ્યાલ આવશે. સંવત્વાર દેખો ગોડવેલ નથી. અન્ય અનેક પ્રશાસ્તિ દેખો. પણ છે, પણ હાલ સમય અને સાધન અનુસાર આટલા જ દેખો આપેલા છે.

— સંપાદક]

૧. છતિ છત્રીસ ઉત્તરાધ્યયન ભાસ સમાપ્ત સં. ૧૬૪૭ વર્ષે કાર્તિક આરો શુક્લ પક્ષે ત્રયોદશ્યાં શુક્લવારે પં. શ્રી આદ્યશ્વરાં લખિતં શ્રી દીવાખિંદ્રાં શ્રી અંચલગઢાં.
૨. છતિ શ્રી આનંદધન ચોવાસી સંપૂર્ણ સં. ૧૮૦૦ વર્ષે ફાગણુ સુદ ૬ શનિ. પં. ભાગ્યસૌભાગ્ય-ગણ્ય લખિતં.
૩. શ્રી રાજેન્દ્રસાગરસુરિ રાજ્યે પ્રતિક્રિમણુ સૂત્રં લખિતં. એ વિધિ શ્રી મેરુતુંગસુરિને પાઠ વર્તિતે પરત લિપીલી ઉપરેથી લિખી છે.
૪. છતિ શ્રી સિમંધર સ્વામી લેખ સંપૂર્ણ. પં. સૌભાગ્યશૈખર ગણ્ય, તત્ત્વજ્ઞ. સુનિ ન્યાનશૈખર પઠનાર્થાં. વા. શ્રી ઉદ્યમાદિર ગણ્ય તત્ત્વજ્ઞ. નાનજી લખિતં.
૫. સં. ૧૮૧૨ વર્ષે કાર્તિક વદ ૪ શનિ. ગુરુજી મેધસાગરજી શિ. ગાંગસાગર. સુનિ દૈલતસાગરજી. સુનિ કિયાસાગરજી લખિતં દૈવરાજ પઠનાર્થાં.
૬. છતિ કર્મવિપાક, કર્મસ્તત્ર, કર્મસ્વામિત્વ, કર્મઅંથ ટથો. પત્ર ૧૮. સુનિ સત્યલાલેન લખિતં. સવાચનાય સં. ૧૭૬૪ વર્ષે નવાનગર મધ્યે.

શ્રી ક્ષમાર્થ ડાયાદ્વારા ગોતમ સમૃતિ ગ્રંથ

[૩૮૨]

૭. ધતિ શ્રી સંધ્યાણી સુત્રં. શ્રી અંચલગચ્છેશાઃ શ્રી ધર્મભૂતિસુરીશ્વરાઃ શ્રી પં. સૌલાભ્યરોભરત. શિ. ઋષિ સમરથ. ઋષિ ધનજી. ઋષિ ન્યાનશેખરણું લિખિતાં.

૮. સં. ૧૯૬૧ ના અંચલગચ્છીય મુનિ મહારાજ શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી ગૌતમસાગરજીની આજ્ઞાથા મુનિ ધર્મસાગરજીએ બાડેર ચોમાસો કર્યો, તે વખતે પોથી પૂજની પેદાસમાંથા આ પુસ્તક મંગાવી રાજ્યા છે.

(બાડેરના જ્ઞાનસંદર્ભમાં રહેલ છાપેલ પ્રતોની પાટલી પરનો દેખ)

૯. શ્રી મહેંદ્રસુરિ વિરચિતા નમયા સુંદરી કહા સમતા. શ્રી સ્તરભ તીર્થે લાંડાગારે મુક્તા મુનિ મોહનસાગર, સૌલાભ્ય સાગરાભ્યામ્ સં. ૧૭૦૫ વર્ષે.

૧૦. ધતિ શ્રી રાણુકૃપુર મંડત ચતુર્માખ શ્રી આદિનાથ હ્રાગ સંપૂર્ણ. શ્રી સં. ૧૫૫૭ વર્ષે પોષ સુદ ૧૩ શુક્ર શ્રી સૂર્યપુરે શ્રી અંચલગચ્છે પં. વિનયહંસ ગણિના લિખિતાં ॥ શ્રી ॥ આશવાલ શૃંગાર સા... આવિકા વિકૂપઠનાર્થાં.

૧૧. ધતિ થૂલિલાદ કાણુ. સં. ૧૬૫૦ વર્ષે હાલગુન વદિ ૧૪ રત્ની ગણિ શ્રી વિદ્યાસુંદર શિ. રંગસુંદર લિખિતાં.

૧૨. દુહેલા ધન. દીરઘ ૩. લધુ ૪૨. અક્ષર ૪૫.

આદિ : સહય હુદ્ય શુનગન લરન અલરન ઋષલ જિનંદ ।
અવસ્થય દુહ દુહ ગહરહિં સુખગ્રાકર નંદિ નંદ ॥ ૧ ॥

અંત : સરસ સંકલ શુણુનીધિનિપુણ નાનિંગ સુત પદ્ધારુ;
વિનયી વિનય જલનીધિ, કંઠ એહી પ્રથમ અધિકાર.

ધતિ શ્રી વિનયસાગરેયાધ્યાય દુહાથંધ વિરચિતયામનેકાર્થ નામમાલાયાં પ્રથમાધિકાર:

અંતે : દુહેલા : મોરે. ૧૬૬ દુહા.
ધર્મપાટિ કલ્યાનગુર અંચલગણુ શિશ્યગાર ।
વિનય સાગર દીયું વહે અનેકાર્થ અધિકાર ॥ ૧૬૮ ॥

દુહા : કુંજર
સતર સહિ બીડોતારે કાર્તિક માસ નિધાન ।
પુનમિ દિન શુરૂવાસરે, પૂરણુ એહી પ્રધાન ॥

(મૂળ પત્ર : લા. એ. રી. ઈન્સ્ટ્રીયુનિવેસિટી. પુના)

૧૩. ધતિ શ્રી ડલ્યસુત્ર સિદ્ધાંત સંપૂર્ણભૂ. સં. ૧૮૭૫ રા ભિગસિર શ્રી પૂજ શ્રી લદ્દારક શ્રી ૧૦૦૮ શ્રી પૂજય લદ્દારક શ્રી રાજેન્દ્રસાગરસુરીશ્વરાત બૃહંત તાત સં. ૧૮૭૬ રા ભિગસિર માસે શુક્લ પક્ષે દશમ્યાં તિથી લોમવાસરે શ્રી બૃહત અંચલગચ્છે રાજશાખાયાં શ્રી વણ્ણારસજી શ્રી... વા. પ્રેમરાજજી તત્ શિ. સકલ પંડિત શિરોમણિ શ્રી શ્રી ૧૦૦૮ વણ્ણારસજી શ્રી વિજયરાજજી તત્ શિ. યોધરાજજી તત્ શિ. ચેલા દલીયંદ લિખી કૃત. સીન્નમાલ નગરે શ્રી દાલીકાજી પ્રસાદાત. શ્રી ચક્રશરી સત્ય છે. સ્વદર્થ લિખિતા.

૧૪. ૧૭૦૬ વર્ષે ડિ. આ. વદિ ૪ ઉતમ ચંદ્રેણુ લિ. આવિકા વાછી પઠનાર્થઃ.
૧૫. ધતિ શુણુાવિલ રાસ : સં. ૧૮૮૪ વર્ષે શકે ૧૭૪૮ પ્ર. પોષ સુદ ૧૪ ચંદ્રવાસરે શ્રી અંચલગઢે વા. શ્રી ૧૦૮ પ્રેમરાજજી વા. શ્રી ૧૦૮ વન્દેરાજજી તત્. શિ. વાણુારસ શ્રી ૧૦૮ યોધરાજજી તત્. શિ. મુનિ ચેલા ચંપરાજ લિપિ કૃતાં શ્રી પાલીનગર મધે.
૧૬. ધતિ ધન્વંતરીય પ્રથ્યાવલિ નિધંડુ સં. ૧૬૮૪ વર્ષે શકે ૧૫૫૦ આષાઢ વદી ૧૦ ભદ્રારિક હેમરતનનું સૂરિ તત્પદ્રટે વિદ્યમાન ભદ્રારિક હર્ષરતનસૂરિ શિ. લક્ષ્મીરતન લિખિતાં પાલી મધે સ્વપઠનાર્થઃ.
૧૭. સં. ૧૭૬૪ વ. અંચલગઢે વા. જેમરાજ શિ. શિવરાજ શિ. ઇપચંદ લિખિતાં રાડધરા નગરે રાવ શ્રી દેવસીંગજી રાજયે સં. ૧૮૩૮ વર્ષે વૈ. સુ. ૬ રવિ અંચલગઢે. જંબુરાસ લિખિતાં કર્તા ભુવનકીર્તિ...પરંપરા શિવસુંદર પાઠક...પદમનિધાન શિ. હેમરોમગણિ...શિ. જાનનંદી શિ. ભુવનકીર્તિ.
૧૮. ધતિ શ્રી ગૌતમ રાસ. સં. ૧૭૧૭ વર્ષે મુનિ જયચંદ્રેણુ લિખિતાં લિન્નમાલ મધે.
૧૯. સં. ૧૬૫૬ વર્ષે પોષ સુ. ૧૦ રવિ. હંસરતનેન લિખિતાં.
૨૦. સં. ૧૬૮૫ વર્ષે લા. સુ. ૪ ખંડ્ય આમે ઝ. માઈયા શિ. મુનિ લદ્ધુવેલા.
૨૧. શ્રી કલ્પસૂત્ર સંપૂર્ણ. સં. ૧૭ આપાઢાદિ ૫૪ વર્ષે આવણુ માસે કૃષ્ણ પક્ષે સાતમાં આવણુ માસે ખુદ્ધવાસરે શ્રીમદાંચલગઢેશ ભદ્રારક પુરંદર સુગપ્રધાન શ્રી અમરસાગરસૂરીશ્વર વિજય રાજયે શ્રી મેદપાટી શાખાયાં મહે. શ્રી પૂ. ઉદ્યરાજગણિ ગજેન્દ્રાણું શિ. મહે. શ્રી હર્ષરતનગણિ ગજેન્દ્રાણું શિ. વાચ્યકાતમ વા. શ્રી ૫ શ્રા. રત્નહર્ષ ગણિ ગજેન્દ્રાણું...શિ.
૨૨. ધતિ રધુવંશ ટીકા પત્ર ૧૨૪. સં. ૧૭૧૪ વર્ષે શકે ૧૫૭૮. ડિ. શ્રાવણુ સુદ નવ તિથી ભૂગુવાસરે પૂણ્ણિમા પક્ષે કર્ણેલિવાલ ગરુઠે દુતિખ શાખાયાં લ. શ્રી હેમરતનસૂરીશ્વરાણું તત્. વાચ્યનાચાર્ય કનકરતન તત્પદ્રટે વાચ્યનાચાર્ય ચારિત્રનજી શિ. જેધાજી, મનોહરજી વિદોકનાર્થાં દુંગર લિપિ કૃતાં. પલ્લિક મધે રાજ્ય શ્રી વિઠલદાસ રાજ્યઃ.
૨૩. ધતિ નવપદાર્થ વિચાર. સં. ૧૮૬૬ શા. વ. ૬ ખૂદતાંચલગઢે. વહલલો શાખાયાં વા. શ્રી પ્રેમરાજ શિ. વિજયરાજ શિ. દ્વલપતરાજ ચેલા કિસનરાજ વાચ્યનાર્થાં કરું અંગીઆ મધે ચોમાસું કૃત્વા.
૨૪. સમાપ્તાચ્યેં શ્રી ઉપદેશ ચિંતામણેરવચ્ચુર્ભિ. અંથાગ્રે ૪૫૦૩.
- સૂરિ શ્રી જયશોભરપ્રભુપદ પ્રાપ્ત પ્રતિષ્ઠાશ્રયા ।
યા સૌ શ્રી ભહિમાન્દ્રિયા વિરચિતા પ્રજેશ શુદ્ધિ કૃતા ॥
સા સવર્વૈરપિ સજજને સ્વહૃદયે મુક્તાવલિવત્તુષ્વં ।
ધાર્યા નંદ્તુ.....કલુપ્ત વિપુલ અંથાવચ્ચુરિશ્વરં ॥
સપ્તાધિકે સપ્તતિ નામિન વર્ષે દુતૈ: શતૈ: પૂર્વભતૈ: પ્રદૃતિ । (૧૪૭૭)
પૂર્ણ તિથી માસિન માર્યાશીર્ષે પૂર્ણ કૃત ગુદ્ધિતમેતહૃદ્યે ॥ ૩ ॥

શ્રી વાચ્ય કલ્પાણા ગોતમ સ્મરતિ ગ્રંથ

[૩૮૪]

૨૫. સં. ૧૬૪૮ વર્ષે ભાગીરિષ સુદિ ૫ બુધે શ્રી ઓશવાલ વંશે સુશ્રાવક સેની જ્યવંત ભાર્યા સુશ્રાવિકા લખમાઈ સુત સુશ્રાવક પુણ્ય પ્રભાવક, દેવશુલકિતકારક સેની શ્રી કર્ણજવચરાજ ! વચ્છરાજ ભાર્યા સુશ્રાવિકા વર્દજલહે તથા શ્રી અંચલગચ્છે શ્રી ધર્મમૂર્તિસુરિણામુપદેશેન શ્રી આચારાંગસત્ર ગ્રંથેણે દા. સ્વત્ત્વ શ્રેષ્ઠસે સાદુજનૈઃ વારયમાના ચિરંલ્યાત.

શ્રી ધર્મમૂર્તિસુરીશા: સમગ્રાગમ પારગાઃ ।
ગણુધારિણુઃ જ્યંતિશ્રી, શાસનોનનતિકારકઃ ॥ ૧ ॥
તૈઃ શ્રીમહ રાજનગરીય લંડાગારે સમાયુતા ।
તા અચૌ-(કી)નીતપ્રથમાંગસ્ય સૂતં સંપૂર્ણતાં ગતં ॥ ૨ ॥
સંઘતિ ચૂર્ણિ નિર્ણયિતિ દીપિકા લાખ ટીકાનિ ।
સર્વાંયપ્રાગમાની લેખિતાની સમાધિંના ॥ ૩ ॥

૨૬. સં. ૧૬૫૮ આસપાસમાં અંચલગચ્છધિરાજ પૂ. યુગપ્રધાન દાદા શ્રી ધર્મમૂર્તિસુરીશ્રરજ મ. સા. ની પ્રેરણુથી જૈન આગમ લેખન પ્રવૃત્તિ થયેલ. ને તે વૃત્તિ, ટીકા, અવચૂર્ણિ, નિર્ણયિતિ, લાખ સહિત બધા આગમો લિપી કરાયેલ... એમ નં. ૨૫ તથા ૨૭ માં અપાયેલ પ્રશસ્તિમાં ઉદ્દેશ્ય છે. તે મુજબ જે આગમો તે વખતે લખાયેલા તે પ્રતો જ અમારા જેવામાં આવેલ છે. તેનાં નામ અને પત્ર આ મુજબ છે. બધી પ્રતો ભરોડ ને સારી હાલતમાં છે.

૧. નિરાયવલિ મૂલ	૧૬ પત્ર	૧૦. વિપાક સૂત્ર	૨૨ પત્ર
૨. ચંદ્રનપનતિ મૂલ સૂત્ર	૩૦ પત્ર	૧૧. ઉવવાઈ સૂત્ર	૨૩ પત્ર
૩. આચારાંગ નિર્ણયિતિ	૫ પત્ર	૧૨. રાયપસેણી સૂત્ર	૩૮ પત્ર
૪. સ્વયગાંગ મૂલ	૪૦ પત્ર	૧૩. વ્યવહાર સૂત્ર	૮ પત્ર
૫. ઢાણુાંગ મૂલ	૭૦ પત્ર	૧૪. પ્રશ્ન વ્યાકરણ સૂત્ર	૨૩ પત્ર
૬. સમવાયાંગ સૂત્ર	૩૨ પત્ર	૧૫. ઉપાસક (મૂલ)	૧૬ પત્ર
૭. સ્વર્યપનનતિ સૂત્ર	૩૬ પત્ર	૧૬. અણુતરોવવાઈ	૧૮ પત્ર
૮. જ્વાલિગમ સૂત્ર	૬૧ પત્ર	૧૭. આચારાંગ	૪૭ પત્ર
૯. શાતાસૂત્ર મૂલ	૮૪ પત્ર	૧૮. જંલુદીપ પનતિ	૬૫ પત્ર

૨૭. પૂ. દાદા શ્રી ધર્મમૂર્તિસુરીશ્રરજ મ. સા. ના સદુપદેશથી થયેલ અંધોદાર કાર્યમાં નં. ૨૫-૨૬ માં નિર્દીષ્ટ જૈન આગમો પણ લખાયેલ. દરેક અંગમ લેખનકારીમાં વિવિધ આવહોણે લખાવવાનો લાલ લીધીલ અને તે આગમો રાજનગર (અમદાવાદ) ના અંચલગચ્છ જાનલંડારમાં રખાયેલ. હાલ ઉપરોક્ત આગમ પ્રતો અવ્યવસ્થિત દશામાં કચ્છ માંડળીના એક જૈન ઉપાશ્રયના લીંતિયા કણાટમાં પડેલી છે. પ્રાચીન જૈન સાહિત્ય અને તેના રક્ષણું અંગે થતી ઉપેક્ષાથી જરૂર ખેડ થાય છે. અમદાવાદમાં અંચલગચ્છનો જાનલંડાર કંયાં હશે એ એક પ્રશ્ન જ છે ! અન્યથા અનેકવિધ સાહિત્ય સામની પ્રાપ્ત થઈ શકે. ઉપરોક્ત ડટ્લાક જૈનાગમેને અંતે અતિહાસિક પ્રશસ્તિ છે. રાંકિષ્પત પડ્દાવલિ છે, તે આ મુજબ છે :

શ્રી આર્ય કલ્યાણગોત્તમ સ્મृતિ ગ્રંથ

પદ્માવલિ

શ્રીવીરપ્રભુયા સ્વકીય વિવસત્પદે મુદ્દા સ્થાપિતઃ ।
 સશ્રીકાદભૂતભૂરિલાયનિલયઃ સ્વામિ સુધમાલિધઃ ॥
 તત્પદ્મામ્બુજરાજહંસગણભૂતજંખઃ
 મુકૃતવાષ્પૌ તરુણી વર્ણાન્વનવત્ સુસ્વાર્ણડોટીશ તાઃ ॥
 તત્પદે પ્રલભાલિધો ગળુધરઃ શથ્યંલવઃ શ્રીયશો—
 ભદ્રાય શુતકેવલી ગતભયો મિથ્યાત્વનિર્નાશકઃ ॥ ૧ ॥ પદ્મપદી ॥
 શ્રીભદ્રાણુસુગુરુ સ્તત્પદે ચ વિરાજિતઃ ।
 સમગ્રાતિશયી મુખ્યઃ સદગુણપ્રકારાન્વિતઃ ॥ ૨ ॥
 સંભૂતેવિજયોથ શાસનપતિઃ શ્રીસ્થલભ્રદઃ પ્રભુઃ ।
 સુશ્રીરાર્થ મહાગિરિ ગળુધરઃ કર્મારિભેતા બૃથમ् ॥
 એવં વીરજિનેંદ્રશાસનગતા શ્રીસૂરયો ભૂરિધઃ ।
 દુર્લિક્ષાદિક્લૌ પ્રમાદવશતઃ સ્તોકદ્વિયાથાભવત્ ॥ ૩ ॥
 તેસાં ચંદ્રકુલેદ્વાદ્વાથ જ્યસિંહાઃ સૂર્યઃ શોભનાઃ ।
 તત્ શિષ્યો વરસદ્ગુરુથ વિજ્યાચ્યંદ્રઃ પદ્ત્વાગમભ્ર ॥
 ગાથા શ્રીદશકાલિંદ્રાદૃગત—વરા સિઉદગં નેતિ તામ્ ।
 તાદાર્થ્ય હંડિ સંવિચાર્થ વિધિમાર્ગં દર્શયામાસ યઃ ॥ ૪ ॥
 યૈશ્વ પ્રાન્તસુતારકૈ જીવનમતસ્યોદ્ઘૃત્ય સાંહુક્ષિયાં ।
 નૂતની વિધિપક્ષગચ્છમચિરાત સંસ્થાય ચ પ્રોધતં ॥
 નાનાનેકજનઃ સુષ્ણેધસહિતાઃ આદ્ધીકૃતા લક્ષણઃ ।
 તે શ્રી સૂરિવરાર્થરક્ષિત—ગળુધીશા બજુવુ લુંચામ્ ॥ ૫ ॥
 શ્રી સોપારકપતનસ્ય—યતિતો જંખુચિત્રં મુદ્દા ।
 શ્રુત્વા યેડપિ ચ સુરક્ષાય પિતરાનાગત્ ગુર્વંતિડ ॥
 લાંત્રા સંયમમાગમાદિ—વિવિધાંથાલિપારંગમાઃ ।
 પ્રાપુઃ સુરિપદં સ્વીકીયસુશુરો જર્ણસિંહસ્સરીશકાઃ ॥ ૬ ॥
 તત્પદ્રોદ્ય—શિખરે સંપ્રાચોતન—નૂતનાઃ ।
 અર્યાન—ધ્વાંત·હર્તારઃ શ્રીધર્મધીષ—સૂર્યઃ ॥ ૭ ॥
 નાનાનેક—જનીધ હૃવનત્રસંતસંશયાનેકધા ।
 યેવામદ્રભૂત હેતુસુક્તિ—જલધીઃ પારંગમાનાં સદા ॥
 ત્રસ્તાઃ સિંહસમાનતાં વિધવતાં વાચાં નિનાદેન વૈ ।
 શ્રીમંતોડપિ મહેંદ્રસિંહશુરવસ્તે રેજિરે ગરછ્યાઃ ॥ ૮ ॥
 યેવાં પ્રવિલસદ્વાણી સુધેન વસુધાતલે ।
 પ્રીયાતિ પ્રાણ્યિચેતાસિ તે સંહપ્રલસૂર્યઃ ॥ ૯ ॥

[३८६] गच्छाधिराजः जगतां विशाला लसत् क्लाङ्क्लि - विराजमानाः ।

गं गोदकनन्दपशुषु प्रधानाः नित्यं ज्येऽप्तजितसिं ह - प्राहृताः ॥ १० ॥

प्रायतपसं पदाश्रितवपु ईशा समग्रागमाः ।

तत्वार्थाधिगम - प्रभाणु - पदवीं प्राप्ता जगत् साक्षिकं ॥

विद्यावाद - विनोह-योधितयुधाः प्राद्युत - लाभ्योद्युताः ।

श्री हेवेन्मुनीन्द्रसुरिगुरवस्ते रज्जिरे सप्तमाः ॥ ११ ॥

तत्पटप्रलवाः प्रभाकरविलापत्तेजसा भूरिशो ।

ये भिथ्यात्वधनांधकार-विद्युरिभूताभिल प्राणिनः ॥

दत्वा दर्शनमंडसा विदधिरे संबाजिनः सत्वरं ।

ते श्रीअंचलगच्छयाः शुशुलिरे धर्मप्रलाः सूरथः ॥ १२ ॥

नाना - तर्क-वितर्क-कर्कशधियो गावेत्कट - प्राक्षताः ।

नित्यं चागामसुभ्यलक्षरचना प्राज्ञप्रकर्णो अपि ॥

येषां दर्शनमात्रोऽपि विषुधाः पादारविंडेयतन् ।

ते श्री गच्छनरेंद्र-सिंहतिलक श्री सूरयो रज्जिरे ॥ १३ ॥

ये लक्ष्या भुवने अमन्ति लवलीदुःखाकुला नित्यशः ।

तेषाम् उद्धरण्युक्तवीरविद्युता ये सौष्यदानप्रदाः ॥

व्याख्यानावसरे शमामृतरसा पूर्णस्वकीयांतराः ।

ईदक्षा बल्लुर्गुण्युधितयः श्रीमन्महेऽप्रलाः ॥ १४ ॥

तत्पटांयुज दिवाकरा वसुमतीं प्रीतिं समुख्लासयन् ।

तद् विद्युत्तेजिमौलि सुकुटा मेहारिसंभर्दनाः ॥

शशह सिद्धिसमृद्धिवृद्धि सुविधि-प्राद्युद्धि-संसेविता ।

स्ते श्री सूरींदवरा वसुर्गुण्युधराः श्रीमेतुंगोत्तराः ॥ १५ ॥

तत् शिष्यावलितारडारुचिराः सौकार्यरोक्षाभराः ।

व्याख्यान प्रकटपृथ्वीनविधि-प्राप्यत-सद्गीर्त्यः ॥

सम्यद् स्वीयकुलाम्बर-प्रविलस्तशीक्षानुषिंभ्यापमाः ।

श्रीमत् श्रीज्यकीर्तिसूरिगुरवो लान्ति सुगच्छेश्वराः ॥ १६ ॥

कांतिकांतमनाः विशुद्धयतुराः सम्यग् नरेन्द्रवली ।

पादांलोजयुगं प्रलावनिलयं येषां मुद्दा सेवंते ॥

श्रीमत् श्रीगण्युधारिष्युं धृतिवराः सत्सु सदा ये भुवि ।

श्रीमत् श्री जयकेसरीति गुरवो नन्दन्तु सूरीश्वराः ॥ १७ ॥

नेत्रानन्दकरास्तमोलरहराः संधृतता - संभुता ।

प्रौढ्यूठधनाश्रया सुभगता ज्ञता निवासाः श्रियः ॥

सौभ्या सामसमा अपीहुकुतुङ्गे निःक्लंडा सदा ।

ते श्री अंचलगच्छनायकवराः श्रीसावतः सागराः ॥ १८ ॥

અજાનપ્રયુર્ધારહરણે ભાતુપલા ભાસુરા ।
 અંથવ્યાકરણપ્રમાણવિસર - સિદ્ધાંત - સાહિત્યકા: ॥
 છંદ: સુક્રમવિચાર - શાખ્ય સદ્ગંઠાર - વ્યાપ્યાયિનઃ ।
 રાજતેડચક્ષગરભનાયકવરા: શ્રીગુણનિધાનાહવયા: ॥ ૧૬ ॥
 સંસારાંબુનિધાવસાત્ ચ તપસા સપૂરિતે સર્વતઃ ।
 પાપોદન્ મકરે જનાન્ પ્રયત્નો યે તારયિત્વા ભૂશં ॥
 ધયન્ જૈનમતં જગજજનદશાનંદ - પ્રદ્બાનોદ્યાત્ ।
 રાકાપૂર્ણનિશાકરાશ ગળુયા: શ્રીધર્મમૂર્તીશરા: ॥ ૨૦ ॥
 શ્રીધર્મમૂર્તિસુરીશા: સમગ્રાગમપારગા: ।
 ગળુધારણેઃ જથંતિ શ્રીશાસનેન્નતિકરકા: ॥ ૨૧ ॥
 તે શ્રીમદ્ રાજનગરે ભાડાગારે લિખાપિતઃ ।
 તે તૈઃ શ્રીજંબુદીપપ્રજ્ઞપતે: સૂત્ર સ તત્ ચ પૂરિતમ્ ॥ ૨૨ ॥
 દીર્ઘાયુઃ ॥ શ્રી ॥

૨૮. શ્રી આચાર દીનકર પત્ર ૩૮૨.

રસનિશિખ ભૂપ ૧૬૫૬ વર્ષે પ્રોથે માસેચ ।
 વિશદ્વર પક્ષે પંચમાં ગુરુવારે અંથોડય પૂર્તિમાપન્ ॥ ૧ ॥
 ઉકેશ શુદ્ધ જાતો લોઢા ગોત્રે પ્રથિત લસલીતૌ ।
 અંગાણી શાખાયાં બબૂવશી રાજપાલાહવઃ ॥ ૨ ॥
 તજન્યા રાજશીસ્તદંગને ધર્મવાન ધની ધન્યઃ ।
 સંબુધ્યોડસ્તિ સાંધુ શ્રીમદ્ભૂતી ઋષભદાસાય્ય: ॥ ૩ ॥
 તત્પત્નીરેખશીસ્તદંગજઃ કુરુપાલ નામાસ્તિ ।
 અપરથ સેનપાલ આઠ્યૌ ભૂપાલ માન્યૌ વૈ ॥ ૪ ॥
 અમૃતહે સુવર્ણશ્રી દ્વાર્યોલ્લાર્યે યથાક્ષમભ્ર ।
 સિંધરાજઃ શ્રીયાયુક્તઃ કુરુપાલઃ સંગજઃ ॥ ૫ ॥
 દુર્ગદાસોસ્તિ તદ્ભાતા સપત્નીકૌ સુપુત્રકૌ ।
 રૂપચંડોડસ્તિ અદ્વાવાન વિદ્યતે સેનપાલજઃ ॥ ૬ ॥
 એવં સત્પુત્ર પૌત્રાદિ પ્રપૌત્રેશ યુતેન વૈ ।
 અન્યે ઋષભદાસેન લિખાય જાન પૂજ્યા ॥ ૭ ॥
 આચારદિનકરોડય અંથો વિધિપક્ષગંધ રાજનાં ।
 શ્રી ધર્મમૂર્તિસુરીશરાણાં હિ વિજયમાનાનાં ॥ ૮ ॥
 તસ્ય પદાજ્ઞ રવ્યે કલ્યાણોદધિ સૂર્યે ।
 દતો મુનિજ્ઞને વર્ચય, માના નંદત્વિય પ્રતિ ॥ ૯ ॥
 (મહારાજ રવિયંદની પ્રતિ છે.)

શ્રી આર્ય કલ્યાણ ગોતમ સ્મૃતિ ગ્રંથ

[366]

२६. ધતિ શ્રીમહંચલગચ્છાધિરાજ લદ્વારક પુરંદરશ્રીમહુદ્યસાગરસૂરીણું શિષ્ય શ્રી જ્ઞાનસાગરોપાદ્યાય વિરચિતાનુસંધાન રૂપા શ્રીમહંચલગચ્છીય ખૂલ્પટદાવલી સમાપ્તા. સં. ૧૮૬૩ વર્ષે માર્ગસીર શુક્લ નવમી તિથી નાગેાર નગરે લેખક શ્રી ચીહ્નર વિમ્ર રામચંદ્રેણુ લિખિતા ચિરં નંદ્ધુ. શ્રી ॥ શ્રી ॥ શ્રી ॥ યાદશં પુસ્તકે દષ્ટં તાદશં લિખિતં ભયા । યદિ શુદ્ધમશુદ્ધં વા ભમ હોષો ન દીધતે ॥ શ્રી રસ્તુ ॥ કલ્યાણમસ્તુ ॥

આ પ્રત જમનગરમાંથી શા હીરાલાલ ડંસરાજ પાસેથા ઇપીયા ૫૦ માં વેચાતી લીધી છે. અચલગચ્છના મુનિ મંડ(લ) અચેસર કિયા ઉધ્વારક મુનિ ૧૦૮ શ્રી ગૌતમસાગરળના ઉપદેશથા. (જુઓ. આ જ અંથમાં આ પાનને બદ્ધાક)

૩૦. ધતિ શતપથી અંથ સમુદ્ધારે સમાપ્ત અંથાય ૧૫૭૦ સં. ૧૬૧૬ વર્ષે અન્ધિન માર્ગે શુક્લ પદ્મે ૧૧ તિથી ગુરુવાસરે શ્રીમહંચલગચ્છે પૂજ્યારાધ્ય પરમ પૂજ્ય પણ શ્રી શ્રી શ્રી વિવાશીલ ગણ્યિભિઃ શિષ્ય મુનિ સંયમ શાલ શિ. મુનિ વિવેકમેરુ સ્વયમેવ વાંયનાર્થં લિખિતા શ્રી ગુરુપ્રસાદાત્ પત્ર ૨૧ જુર્ખ્યાધ્ય: પ્રત છે.

૩૧. ધતિ શ્રી ઉપદેશ ચિંતામણિ અંથ. મૂળ પત્ર ૧૩ (નં. ૧૧૪ - ૫૩૮)

શ્રી અંચલગચ્છે આચાર્યશ્રી પુ. શ્રી પુષ્પ્યપ્રલભસૂરિ તત્ શિ. વાચનાચાર્ય વાચક શિરોમણિ વા. શ્રી જિનહર્ષ ગણ્યિ શિ. ગુણહર્ષગણ્યિ લિખિતં વૈશાહે. નાગુર મધે સ્વયમેવ પડનાર્થં:

૩૨. પ્રજ્ઞાપનોપાંગ પ્રથમ પદાત વનસ્પતિ સિતરી (મુનિયંત્રસૂરિ કૃત) અવચ્ચુરિ: શ્રી અંચલગચ્છે શ્રી ક્રીતિમેરુસૂરિભિઃ ઇતેયમન્વચ્ચુરિ સંપૂર્ણઃ ૫. પદારોખર ગણ્યિનાં વાચ્યમાના ચિરંજ્યાત. શ્રી ગંધાર વાસ્તવ્ય મહા શ્રી શ્રી મેધા લાર્ય સીલાલંકારધારણી આઈ મેધાદે સમૃત સાહ શ્રી હીરળ પુરસ્તનેન પુનનાર્થં: (નં. ૬૬-૪૧૬)

૩૩. જ્યશેખરસૂરિ કૃત આરાધના પત્ર ૩ થા ૬ (નં. ૧૧૭/૫૬૩)

ઇય આરાધણુસારં ભાવંતા વચ્ચેતરસુ સંસારં ।

પાંચું પરંમિ વીએ પુણુરવિ ગોહિં જિખ્યાભિહિયા ॥ ૧૦૦ ॥

ધતિ શ્રી વિધિપક્ષ મુખ્યાલિધાન શ્રી અંચલગચ્છે શ્રી જ્યશેખર સૂરિ કૃતા આરાધના. ગંધેશ્વર શ્રી પ ભાવસાગર સુરીંત્ર શિષ્ય.....દેન આત્મવાચનાર્થં ॥ ૭ ॥ શ્રી રસ્તુ ॥ સં. ૧૫૭૩ વર્ષે ફાગણુ સુદિ ૧૩.

૩૪. કાલાપક જાવાવભોધ વૃત્તિ પત્ર ૩૧. કર્તાઃ શ્રી મેરુતુંગસૂરિ.

અંતે : ધતિ શ્રી મંદ્યલગચ્છેશ્વર શ્રી મેરુતુંગસૂરિ વિરચિત સૂત વૃત્તાઃ ષષ્ઠઃ પાદઃ સંપૂર્ણઃ ॥
કૃત્સૂતના છ પાદ છે ॥ ૧૪ પત્ર પર તથિતનાં છ પાદ અંથાય ૫૦૮. પત્ર ૩૧.

શ્રીમહંચલગચ્છેશ્રી મહેન્પ્રલ સૂરયઃ ।

શ્રી મેરુતુંગસૂરીશા સ્તત્પદાંખુજષ્ટપદાઃ ॥ ૧ ॥

દુગ્નયેંદ્ર સંખેયદે ચકે તેનોપયતનાં ।

વૃત્તિર્ભાવભોધાધ્યાઃ ગામ્રે લોલવાટક ॥ ૨ ॥

संवेदसावेषाप्यत्र भालानाभवषुद्धये ।
 तत्पूर्वं भवगम्यैषा दीर्घसिलीतता परं ॥ ३ ॥
 अतुःशतानि श्वेआकानां साध्वशीतिश्च निश्चिता ।
 भालावभेदं सध्वृता व्याख्यातेऽक्षरं संभव्यया ॥ ४ ॥

- કૃતા શુરૂવિલિ સમાપ્તા સં. ૧૬૬૨ વર્ષે માઘ સુદ ૮ જોમ લખિતાં પંડ્યા સારણું લીક્ષાતે. શ્રી અંચલગરછે શ્રી ૫ ધર્મભૂતિસ્ક્રીસર વિજય રાજ્યે આચાર્ય શ્રી ૫ શ્રી કલ્યાણુસાગર સ્થાનિઃ ઉપાધ્યાય શ્રી ૫ શ્રી હેમભૂતિગણિ વાંચનાર્થી.

૩૬. જૈન પુસ્તક પ્રશસ્તિ સંઘાં ભા. ૧, શ્રી જિનવિજયજી સંપાદિત. શંધવી પાડા, પાઠણુની પ્રત. ધતિ પદ્ધુપણ્ણા કલ્પ ટિપ્પન પૃથ્વીચંપ્રસ્તુરિ કૃત. સં. ૧૩૮૪ વર્ષે ભા. સુ ૧ શનૌ, સ્તંભતીર્થે વેલાડુલે શ્રીમહંચલગરછે શ્રી કલ્પ પુસ્તિકા તિલકપ્રભા ગણિની ચોગ્યામહં અજ્ઞયસિંહેન લખિતા-મંગલં મહા શ્રી: દેહિ વિદાં પરમેશ્વરી.

૩૭. શ્રી અંચલગરાધિરાજ પૂ. ભાડારક શ્રી ૫ શ્રી કલ્યાણુસાગર સુરય સ્તેષાં ગચ્છે વાચક શિરોમણી વા. શ્રી ૫ શ્રી સત્યશેખર ગણ્ય સ્તેષાં શિષ્યાવા શ્રી પૂ. વિવેકશેખર ગણ્ય સ્તેષાં શિષ્યા વાચ્યાતુરી તુરી સંધી તાતી તાતી તાંશું તાંશું પ્રકાર પ્રવાહ હીર ચીર ચ્યમતૃતા દ્રેષ્ટગત નિરશેષતમ સ્તોત્ર સુ સોમ સૌભ્યાંગા કૃતિ પ્રાણયતિ તતી સજજનાચાર્ય મુનિશ્રી ભુવનશેખર ગણ્ય તલ્લાદું ભાતા મુનિ પદ્મશેખરેણ લખિતાં. ચં. ૧૭૦૧ વર્ષે કાર્તિક માસે શુક્લ પક્ષે પંચમાં તિથી શુરુવાસરે શ્રી ભુજ નગર મધે યદ્વિવંશ શૃંગારહાર મહારાવશ્રી લોઘરાજજી વિજયી રાજ્યે. (જૈન બુગ ૧૬૮૩).

૩૮. શ્રી પ્રતિષ્ટા કલ્પ - કર્તાઃ કલ્યાણુસાગરસ્તુરિ. પત્ર ૨૧. પોથી નં. ૨૦(૧).

૩૯. શ્રી પ્રતિષ્ટા પત્ર - કર્તાઃ વિનયસાગર ગણિ. પત્ર ૩૧. શ્રી કલ્યાણુસાગરસ્તુરિ કૃત પ્રતિષ્ટાકલ્પ પરથી તૈયાર કરનાર વિનયસાગર નં. ૨૦(૨).

૪૦. પ્રતિષ્ટા વિવિગત બિંબપ્રતિષ્ટા - કર્તાઃ કલ્યાણુસાગરસ્તુરિ...પત્ર ૩૧, નં. ૨૦(૩).

૪૧. શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર ટીકા (પત્ર ૫૬). અંચલગરછે શ્રી વિનયાંસ કૃતા સં. ૧૬૦૩ વર્ષે ૧૩ તીથી ભુવનાસરે ડાસર આમે પ. ગુણુશીલ ગણિના લખિતા ચ.

૪૨. ધતિ વાચક શ્રી નિત્યલાલ કૃત પૃથ્વીચંદ્ર ચોપાઈ સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૮૮ વર્ષે શ્રી અંચલગરછે અંનર નગરે મુનિ વનિતલાલ લખિતાં ॥ શ્રી ॥ પોથી ૭૭/૬૮૪.

૪૩. શ્રી ગોડી પાર્શ્વનાથ સ્તવન પત્ર ૪, પોથી ૮૬, કમાંક ૧૪૭૮.
ધતિ શ્રી અંચલગરછે શ્રી નિધાનસાગર રચિતં ગોડી પાર્શ્વનાથ સ્તવનં. ગોડી પારસનાથજીની યાત્રાતું નવું તવન જોડું તે લીખું છે, તે સમાપ્ત. મુનિ ૫ શ્રી કમલસાગર લખિતાં સુરત મધે.

૪૪. ધતિ શ્રી તીર્થમાલા સ્તવાવચ્યુરિ સમાપ્તા. સં. ૧૬૧૬ વર્ષે કાર્તિક સુદ ૧૪ શુક્લે શ્રી રાજવલ્લભ વણ્ણારીશ રદ્દગત્યંનત ॥ શ્રી દેવવલ્લભ વણ્ણારીશ સસક્ષ શ્રી વિવેકવલ્લભ વણ્ણારીસ વૃત્તિ કૃતાં. સહજ ૨૮ લક્ષત. અંથાગ્રે ૫૦૦. સડી. કુલ પત્ર ૧૫.

શ્રીઆર્ય કદ્વાળ ગોતમ સમૃતિ ગ્રંથ

[૩૬૦]

૪૫. નવતત્ત્વ વિચાર છેં નમઃ સર્વજ્ઞાય, લદ્ધારિક શ્રી દેવગુપ્તસૂરિ પ્રસાદાત્ શ્રી સિદ્ધસૂરિ આદેશાત્ શ્રી વીરં વિશ્વનિભું શ્રીમહ વિધિપદ્મ ગ્રંથનાથ શુરુનું શ્રી મેરુતુંગસૂરીન નત્ત્વાનિ વૃષ્ણામિ.

* * *

નવતત્ત્વ ગાથાલિઃ પૂર્વો કવિકવિચકૃવતિલિઃ શુરુલિઃ
પૂજ્ય શ્રીમજ્જયશૈખરસૂરીશ્વરીરવ્યરચિ ॥ ૧ ॥

અંતે : શ્રી ગરુદેશ શુરુપદેશવચનસ્તસ્તસ્યાર્થ લેશં જાડુ ।
શિંઘેડમું સ્વપર પ્રભોધ કૃતયે અંથાન્વલોકચાલિભત્ ॥
નાનાદ્દુજ્જર વંશ સંસ્કાર લસનમારુક.....મથાંગજ ।
ધ્યાતાર્ડ્જનજ્યસિંહ મંત્રિ રચનામલ્યર્થનામાનુવાન ॥ ૨ ॥
સારસ્કાર સુવર્ણરાશિ કલિતં સર્વાર્થ સિદ્ધિપ્રેદ ।
નવલિઃ.....સુતત્ત્વનીધિલિઃ સંપૂર્ણિં સર્વદા ॥
પ્રસ્કૂજર્જદ્દુષ્ટ સાધુવૃત વિલસદૃતાં.....વિત ।
શ્રી અંથેડયં સુજનોપકૃત્યભિમતો વિશ્વે ચિરં નિંદ્તુ ॥ ૩ ॥

* * *

શ્રી પ્રજ્ઞાપના, શ્રી જ્ઞવાલિગમ, શ્રી ભગવતો, શ્રી સમયવાયાહિ સિદ્ધાંત શ્રી તત્ત્વાર્થાદિ પ્રકરણ
અંથ ધણ્યા જોઈ શ્રી પૂજ્ય ગરુદી શ્રી મેરુતુંગસૂરિ શુરુપ્રસાદિ નવતત્ત્વ વિચારુ લિંખિઓ
જોઈ. પત્ર નં. ૬૬૩.

* * *

સં. ૧૪૬૮ વર્ષો દ્વારા સુદ્દિ દ્વારદી ખુદે તારાપુરે અંથેડયં સમર્પિત. અથ સંપ્રાતા
અસંખ્યાતા વિચારુ લિખિએ યથા

૪૬. અંચલગરુચ્છની એ પદ્ધાવલિ. માંડલનો. સંચાહ નં. ૫૮/૧૩૬ લા. દં વિ. મં. પ્રત નં. ૨૨૮૬૧
તથા ૨૨૫૬૮. લખનાર સુનિ તત્ત્વસાગર લીંબડી મધે.

આ પદ્ધાવલિમાં શ્રી આર્થરક્ષીતસૂરિને ૪૭ મા પદ્ધધર અને શ્રી કલ્યાણસાગર સૂરિને ૧૪ મા પદ્ધધર અતાવ્યા
છે, કે અશોભર છે. શ્રી મેરુતુંગસૂરિ સુધી ત્રણ દેવીઓ વ્યાપ્તાનમાં આવતી એવો પણ ઉદ્વૈખ છે. પારણુમાં
કુમારાળ રાજના સુચનથી ચોથ કરનાર રહે ને ધીજન વિહાર કરી નથ, તે પ્રસંગ પણ અપાયો છે. આ
પ્રસંગ લીમશરી માણિક છપાવેલ પદ્ધાવલિમાં પણ છે. સં. ૧૮૬૯/ સં. ૧૮૭૧ માં આ પદ્ધાવલિએ વાપાઈ છે.

૪૭. ઈતિ શ્રી મલધગિર વિરચિતા સપ્તતિટીકા સમાપ્તાઃ સં. ૧૮૬૬. કાર્તિક સુદ્દિ ૫. સ. ૧૧ ૫.
અમરચંદ પરત વેચ્યો. સ્વ હસ્તે દુંલે ડોઈ છેઝર કરણુ પાવે સહી. આંચલગરુચ્છ શ્રી પૂજ્યજીને
આપી છે. પરવેમવર્દ્ધજીની સાથ છે.

૪૮. ઈતિ શ્રી વિધિપક્ષગરુચ્છ સમાયકાદિ સમાચારી વિધિ સંપૂર્ણાઃ સં. ૧૮૬૬ વર્ષો કાર્તિક માસે સિસેતર
પક્ષે દ્વિતીયા તીથી શુરુવાસરે શ્રી અંચલગરુચ્છધિરાજ પૂજ્ય લદ્ધારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી કાર્તિકસાગર-
સૂરીશ્વર શિ. સુનિ પ્રમેહસાગરેણ લિખિતા શ્રી દ્રોહારા નગર મધ્યે. શ્રીયઃ શ્રીશ્યઃ
શ્રીયોસ્તાત્ શુભં ભવતું.

શ્રી આર્ય કલ્યાણગોત્તમ ધ્યાતિ ગ્રંથ

[૩૬૧]

અક્ષરો મરોડાર છે. વરચે ૨હી ગયેલ શખ્દો ઉમેરાયેલ છે. આ પ્રત તા. ૧૮/૧૦/૭૫ સોમ, આસો વદ ૧૧ ના જેયેલ. વિધિપક્ષ (અચલગઢ) ની પ્રતિક્રમણ સમાચારી જાણવા આ મંથ અતિ ભડત્વનો છે.

(શ્રી લા. દ. સં. વિ. મ. નં. ૨૨૪૪૫૪; માંડલ નં. ૨૨)

૪૬. પખ્ખીસૂત્ર બાલાવણોધ. પત્ર ૨૩. (અચલગઢ જૈન શાનલંડાર-ખુજ. ડેઝા નં. ૭, પોથી નં. ૫૫) વિક્રમાત ખનંદશરચંદ્ર ૧૫૬૦ (?) વર્ષે વિનયહંસ શિ. હંસસૌલાય લિખિતઃ.
૪૭. શ્રી અંચલગઢે શ્રી ઉદ્યરાજ ઉપાધ્યાય શિ. વા. વિમલરંગ, પં. દેવચંદ્ર, પં. [૦] નગ (રા)નરરંગ, પં. તિલકરાજ, સોમચંદ્ર, હર્ષરતન, ગુણુરતન, દ્વારતન સમસ્ત પરિવાર યાત્રા. પં. શાનરંગ, પં. હર્ષરતન ચોમાસ કીધો. સંઘ આમહેન શ્રી ગુણુનિધાનસૂરિ પ્રસાદાત શ્રીમાલ જેતા વરસી છોમા લજડા શ(રા)મા યાત્રા સફલ હજે.

(અખુદ માચીન કેન કેખ સંદોહ, નં. ૨૦૩)

૫૦. અંચલગઢે ગજસાગરસૂરિ, શિ. લક્ષ્મિતસાગર શિ. શાનસાગરળ શિ. પ્રીતિસાગરળ સિદ્ધાંત ચંદ્રિકા સંપૂર્ણ. સં. ૧૭૫૫ વર્ષે શાકે ૧૬૨૧ પ્રવર્ત્માને માધ વદ ૧૨ કુસુદ બંધવવાસરે શ્રીમદ્યબીજલપુર પતને લિખિતા (સુથરી ભંડાર).
૫૧. સુથરી ભંડારમાં અંચલગઢીય આચાર્ય કૃત નવતત્વ ચોપાઈ અનુ. નં. ૮૦, પોથી નં. ૩૨ (૫). પૃથ્વીચંદ્ર ચરિત (શ્રી માણિકચસુંદરસૂરિ કૃત) અનુ. નં. ૩૧, પોથી ૧૭(૨).

૫૨. દેવાલઈ અંચલગઢીયાં જિનવર પૂજા તિંદાં મનરૂલિ ।
દેવાલઈ સુપાસનાઈ ગયા હરખ્યં આનન તાંદાં થથા ॥ ૩ ॥

ભાવળી (રાણુકપુર) અંચલગઢના દેરાસરમાં મૂળ નાયક શ્રી સુપાર્થનાથ છે.

(મેહ કવિ રચિત રાણિગપુર, ચતુર્મુખ માસાદ સ્તવન. જૈ. સં. પ્ર. વર્ષ, અંક ૬. રચના સં. ૧૪૬૬, કર્તિક)

૫૩. પૂર્વ વર્દ્ધીમાનભાઈ જ્યતા ઉચ્ચલી (નરેલી ગામમાંથા) ચાહેણુ સામિં વાસ્તવ્ય સાસરા ભાંહિ તત્વ શ્રી લાટેવા શ્રી પાર્થનાથ ગૈત્યકારપિતં સં. ૧૩૩૬ વર્ષે અંચલગઢે શ્રી અજિતસિંહ-સૂરિણામુપહેશેન.

('લાટેવા પાર્થનાથ ચાણુસમા સાધ' શાલાં આ કેખ છે.)

૫૪. ચાણુસમાં નિત્ય વિનય જીવનમણીવિજ્ય જૈન શાસ્ત્ર સંઘડમાં પો. નં. ૫૪, કુમાંક ૧૨૬ માં ઉપહેશ ચિંતામણિ વૃત્તિ, પૂ. ૩૩, લે. સં. ૧૫૫૬, ભા. વ. ૪.

૫૫. ઉપરોક્ત ચાણુસમાના જૈન શાનલંડારમાં ચિંતામણિ સરીક છે. તેને અંતે આની નોંધ છે: સં. ૧૫૫૬ વર્ષ લાદ્રવા વદ ૧૪ સોમવાસરે શ્રી પતનનગરે અંચલગઢે લિખિતા.....શ્રી રંગવર્ધન ગણુન શિષ્યાણાં ધ્યાવર્ધન ગણી પં. ધર્મવર્ધનગણીપ્રવરાણુમેષા પ્રતિ; શ્રીલુંઘતુ.

૫૬. ઉપરોક્ત ભંડારમાં પો. ૭૭, કુ. ૨૪૨ માં શ્રી તીર્થંકર પ્રલુની વિનિતિભાસ વિગેરે પ્રત. પાના ૨૧ ની પ્રશસ્તિ.

*** શ્રી આર્ય ઇલ્યાહા ગોતમ સમૃતિ ગ્રંથ ***

[૩૬૨]

સં. ૧૦૨૫ (?) [૧૪૨૫] વર્ષે સવયં લિખિત જયરોભરસુરિ માઘ સુદ અ શુરૂવાસરે. સુંદર અદ્દરોવાળી પ્રાચીન પ્રત છે.

(આ પ્રશ્નસ્તિ અને જયરોભરસુરિનાં હરતાક્ષરવાળી પ્રતિના અંતિમ પત્રનો બ્લોક આ અંથમાં આપેલ છે. તથા એ જ મતની જયરોભરસુરિ રચિત પર (બાવન) કૃતિઓ વિનિતિ સ્તોત્રાહિનો પરિચય પણ આ અંથમાં આપેલ છે.)

૫૭. શ્રી અનંતનાથ જૈન શાન બંડાર (ખારેક બજર)ના સંગ્રહની પ્રત નં. ૩૦૨૪. પુ. દાદાશ્રી ગૌતમસાગરજી મ. સા. દારા સ્વ હસ્તે લિખિત ૩૮ કલમો. અંતે “લિખિત ગૌતમસાગરજી સ્વ હસ્ત...” આ પ્રમાણે લખેલ છે.

(આ મતના અંતિમ પત્રનો બ્લોક પણ ઉપરોક્ત શ્રી જયરોભરસુરિના હાથે લખાયેલ પ્રતિના બ્લોક સાથે જ આ અંથમાં આપેલ છે.)

૫૮. ‘જૈન તીર્થ સર્વ સંશોદ’ લા. ૧, ખંડ ૧, પુ. ૧૧.

અમદાવાદના શેખના પાડામાં શ્રી પાર્વિનાથ ભગવાનતું દેરાસર છે. આ મંદિર સં. ૧૮૦૦ લગભગમાં અંચલગઢીય શ્રી સંધે બંધાવેલ છે. આમાં દશમા સૈકાની સ્થામ આરસની પ્રાચીન ચૈવિસી છે. લાકડાનાં તોરણો અને થાંબલાનું કામ સુંદર અને નક્શીવાળું છે.

૫૯. શિરોહીના રાજમહેલ તરફ જરી સહક ઉપરથી જૈન મંદિરોની શ્રેણી શરીરથાય છે. એક સાથે આવેલા પંદર જિનમંદિરોથી આ મહોદેલો દેરા શેરી નામે ચોળખાય છે. તેમાં પ્રથમ શ્રી અંચલગઢતું પ્રાચીન મંદિર આવેલું છે. આ મંદિર કયા મહાપુરુષે બંધાવ્યું, એ જાળવાને કશું સાધન નથી. પરંતુ, જાળ સુજર્ય સિરોહી વસ્યાનાં ૧૫૮ વર્ષો પહેલાં આ મંદિર બનવા માંડચું હતું. આ મંદિરમાંથી સં. ૧૪૬૩, સં. ૧૪૮૭ વિ. ના પ્રાચીન શિલાલેખો મળી આવે છે.

મૂળ ગભારામાં મૂળનાયક શ્રી આહિશ્વર ભગવાની પંચતીર્થીના પરિકર યુક્ત એક જ મૂર્તિ મિરાજમાન છે. તે ઉપર લેખ નથી. ભમતીમાં સ્થાપન કરેલી ૧૫ મૂર્તિઓ ઉપર સં. ૨૦૦૧ ના વૈશાખ સુદિ ૬ ના પ્રતિષ્ઠા લેખો છે. તેની સાથે સિદ્ધયદ્ધનો પણ છત્રીમાં સ્થાપના કરેલો છે. મૂળનાયકની સંમુખ સમવસરથુમાં ચોમુખની સ્થાપના કરેલી છે. ગુઠમંડ્ય, રંગમંડ્ય, નવચોકી અને ભમતીમાં પ્રતિમાનો પરિવાર ટીક પ્રમાણુમાં છે. તેમાં વિવિધતાની દિષ્ટિઓ નોંધવા યોગ્ય મૂર્તિઓમાં ગૌતમ સ્વામી, ચક્રવર્તી દેવી, શ્રી માણિકદાનિર, મરુદેવા માતા, રાજ્ઞિ ભરત વિ. ની પ્રતિમા પાણાણુમાં છે. મંદિરની સામે એક હાથિનું પાણાણુશિલ્પ નિર્મિત છે. ભમતીની દેરીએ પાસે જમણા તરફ આરસની દેરીમાં શિવલિંગ, પાર્વતી અને નંદી વિ. ની સ્થાપના છે. આ મંદિરનો છેલ્દેલો સુવર્ણદંડ-કળશ અને ધન સં. ૨૦૦૧, વી. સુ. ૬ ના રોજ ચઠાવવામાં આવ્યા હતા. દેરા શેરીમાં જમણી તરફ પૌષ્યશાળામાં યતિ ભદ્રાક છે.

[‘જૈન તીર્થ સર્વ સંશોદ’ લા. ૧, ખંડ ૨, પુ. ૨૪૭. (શિરોહી જિનમંદિર)]

૬૦. સુરત વકીલનો ખાંચો. ધાણાંધ જિનાલયમાં મૂળનાયક શ્રી સંભવનાથ ભગવાન. પાણાણ પ્રતિમા ૪૪, ધાતુપ્રતિમા ૧૦૭, બંધાવનાર અંચલગઢ સંધ, સં. ૧૬૨૦ લગભગ. ફ્રીટી શેઠ આણુભાઈ પ્રીમચંદ. હાલત સારી છે. ૧૨૬૫ ની પ્રાચીન ધાતુમૂર્તિ છે.

[‘જૈન તીર્થ સર્વ સંશોદ’ લા. ૧, પુ. ૭૫. (અંચલગઢ જિનાલય - સુરત)]

૬૧. કાત્યાયન ગોત્રીય શ્રીમાલી શેડ સુંઝ શાહે ભારેલમાં અંચલગઢની વલસ્થી શાખાના આ. પુષ્પતિલકસૂરિના ઉપદેશથી સં. ૧૩૦૨ માં શિખરબંધ જિનમંદિર બંધાવ્યું અને તેની પ્રતિષ્ઠા કરાવી. એક વાવ પણ બંધાવી. જેમાં બંને બંધાવતાં કુલ ૧૧ કરોડ રૂપિયાનો અર્થ થયેલ. ૧૪૪૪ થાંલલાવાળું ૭૨ હેરીએથી યુક્ત જિનાલય સુંઝ શાહે બંધાવેલ. ત્યારે ૧૧૦૦ જૈનાં ઘર હતાં. આને પણ નેમનાથનું લભ્ય મંદિર છે. આ પ્રતિમાળ અહીંના જરૂર્ય તળાવના ટેકરામાંની મળો આચા ડા. સં. ૧૬૨૨ બા. સુ. ૩ ના પ્રતિષ્ઠા થયેલ છે.

૬૨. સદેશ્વર તીર્થ જીર્ણોદ્ધાર

[‘અંચલગઢ પદ્માવલિ’ પૃ. ૮૮. (અંચલગઢ જિનાલય, ભારેલ)]

શુદ્ધ ઉપદેશ કરાવીયોજી, તેહોનો જીર્ણોદ્ધાર।

દ્વાદ લાખ ડારી ખરચીણ, તેઓએ તિંડાં મનોહાર ॥ ટાળ ૩૫ ॥

અંચલગઢાધિરાજ દાદા શ્રી કલ્યાણસાગરસુરજિની પ્રેરણ્યાથી એષિ શ્રી વર્ધમાન-પદ્મસિંહ શાહે ભાગવતી-સદેશ્વરના જિનાલયનો સં. ૧૬૮૨ થી ૧૬૮૮ વર્ષે જીર્ણોદ્ધાર કરેલ.

[‘જૈન તીર્થ સર્વ સંશેડ’ ભાગ ૨, અંદ ૧, પૃ. ૧૪૦]

૬૩. સં. ૧૫૬૬ પં. જ્યથહેમરચિત સં. ૧૫૭૩ માં હર્ષપ્રમેદના શિષ્ય ગયંદીએ રચેલી તીર્થમાલામાં જરૂરાવાયું છે કે ચિતોડમાં ૩૨ જિનાલયનો સમાવેશ છે.

એ જ પાનામાં ૨૨ મા નંબરમાં અંચલગઢીય શીતલનાથ મંદિરનો ઉલ્લેખ છે. આને તો ચિતોડમાં આ જિનાલય છે કે નહિ, તે તપાસ કરાવવી ધરે.

[‘જૈન તીર્થ સર્વ સંશેડ, ભાગ ૨, પૃ. ૩૪૧ (અંચલગઢ જિનાલય, ચિતોડ-મેવાડ)]

૬૪. ઉદ્ધ્યપુરમાં અંચલગઢીય એ જિનાલયો :

ઉદ્ધ્યપુર (રાજસ્થાન)માં મોતી ચૌહાનમાં શ્રીશ્રીમાલી શેડ અંચલગઢ જૈન સમાજ શેઠિયાનાં ધરો અને જિનમંદિર છે. આ શેઠિયાઓએ શ્રી અભિલ ભારત શ્રીશ્રીમાલી શેઠિયા સમાજની રચના કરેલ છે. આ શેઠિયા-જિનમંદિરના કલાત્મક દશ્યનો જ્યોતિ આ અંથમાં અપાયેલ છે. ખીંજ અંચલગઢીય જિનમંદિરનો ઉલ્લેખ ‘જૈન તીર્થ સર્વ સંશેડ’માં છે. (ઉદ્ધ્યપુર દીલહી દરવાજની અંદર, ખમેસરેંકી થોલ, આદિનાથ ભગવાનનું જિનમંદિર છે. વહીવઠદાર અંચલગઢ ઉપાક્ષય કમિટી મંદિરની સાધારણું હાલત છે.

૬૫. જીરાવલિ જૈન તીર્થ. (અંચલગઢીય આચાર્ય - આવડોના લેખો)

તા. ૧૪-૩-૭૬ ના અંચલગઢાધિપતિ પૂ. પાટે આચાર્ય લગવંત શ્રી શુણુસાગરસૂરીશ્વરજી મ. સા. સહ શ્રી આચુ મહાતીર્થનાં લભ્ય જિનમંદિરાને પ્રતિમાળાનાં દર્શન કરવાનો લાભ મળેલ. ત્યાંથી વિહાર કરી તા. ૧૬-૩-૭૬ ના શ્રી જીરાવલિ પાર્શ્વનાથ તીર્થની યાત્રાનો પણ લાભ મળેલો. આ જીરાવલિ તીર્થનો જીર્ણોદ્ધાર થઈ ગયેલ છે. આ તીર્થની સ્થાપના અને ઉદ્ઘારમાં અંચલગઢેશ શ્રી ધર્મધોષસૂરિ, શ્રી મેરુતુંગસૂરિ, શ્રી જ્યઋર્થિર્તસૂરિના ઉપદેશથી અંચલગઢીય આવડોએ સારો પ્રયત્ન કરેલ કે, જેના પ્રતિક ઇપે પ્રતિમાળ લેખો તથા દેવદૂલિકાએ પરના શિલાલેખો છે.

શ્રી આચાર્ય કલ્યાણગોતમ જ્યુતિયંદુ

[૩૬૪] જિનમંદિર (રાધનપુર પ્રતિમા લેખ સંગ્રહ)

દેરી નં. ૨૮, ૨૯, ૩૦, ૩૨, ૩૫ ના શિલાલેખો સુવાચ્ય છે. જૂના પ્રતિમાળાએ લંડારો દેવામાં આવેલ છે. શ્રી ગુરાવલિ પાર્થીનાથના મૂળ પ્રતિમાળને આ તીર્થના મુખ્ય જિનાલયની ભજારની જમણી ભીત અમતીમાં અનિરાજમાન કરાયેલ છે. પ્રતિમાળને લેખ કરાવેલ છે. એ મૂળનાયક પ્રભુજીની (પ્રતિષ્ઠા) કાયમ રાખી હશે એમ લાગે છે. આ મૂળ શ્રી ગુરાવલિ પાર્થીનાથની પ્રતિમાનો હોટા આ અંચભાં અપાયેલ છે.

૬૬. ભાંડવી (કચ્છ)માં શ્રી ખરતર ગઢુ કૈન શાનસંડાર, શ્રી સુપાર્થીનાથ જિનાલયમાં છે. આ ભંડારમાં આચીન સંગ્રહ સારો છે અને સુરક્ષિત છે. તેમાં અંચલગઢ સાહિત્ય પણ સારા પ્રમાણમાં છે. ઉતાવળથી જોવાયેલ સૂચિપત્ર અને પ્રતો સુજાપ અંચલગઢનું ડેટલુંક સાહિત્ય આ સુજાપ છે:

નં. ૧૦૮/૨૧૨૩ ‘યોગ રત્નાકર ચોપાઈ’ કર્તાઃ નયનશેખરભરું

નં. ૧૨૨/૨૩૦૬ ‘કણ્ણ કુપુરખ સીક’ કર્તાઃ સમુતિષ્ઠ

નં. ૧૨૩/૨૪૪૭ ‘તાજુક સાર ટીકા’

નં. ૧૨૪/૨૩૬૨ ‘વિદ્યાચિંતામણી’ કર્તાઃ વિનયસાગરસૂરિ

નં. ૧૨૫/૨૪૦૬ ‘ભુવન દીપક ગૃહલાવ’ નં. ૧૩૧/૨૫૩૪, મહાદેવી અંધ ટીકા

નં. ૭૨/૫૫૬ ‘દાનોપદેશમાલા’ સિંહલક્ષ્મસૂરિ શિષ્ય

નં. ૭૩/૬૧૬ ‘રતન સંચય’ મૂળ. પત્ર ૧૧

નં. ૭૮/૮૪૭ વિદ્યાસાગરસૂરિ કૃત નારકી, ૧૭૨૮ પ્રશ્નોત્તર

નં. ૭૮/૫૫ ‘ક્રાણિમંદ્લ અંધ’ ધર્મધોષસૂરિ.

નં. ૮૦/૮૪૬ ‘દ્વિવરાજ નૃપ કથા’ ક્ષમાલાલ શિ. શાનસાગર.

નં. ૮૦/૧૨૨૬ ‘તારાચંદ કુરુચંદ ચોપાઈ’ વિનયશેખર કૃત.

નં. ૬૩/૧૩૦૭ ‘પ્રિયંકર નૃપ રાસ’ શાનમૂર્તિ ૨. સં. ૧૬૬૬.

નં. ૬૩/૧૩૦૮ ‘પુણ્યાદ્યનૃપ ચોપાઈ’ વિજયશેખર ૨. સં. ૧૬૮૧.

નં. ૬૬/૪૭૬ ‘શાંખ પ્રદુષન સિતાકથાનક-પ્રાકૃત’ મહિંદ્રસૂરિ કૃત (?)

‘અણ્ણોતરી સ્નાત્ર વિધિ’ શાનસાગર શિ. પુણ્યાદિસિંહસૂરિ રાજ્યે લિખિત.

નં. ૬૩/૧૩૧૦ ‘ઝપ્સેન રાસ’ શાનમૂર્તિ રચના. સં. ૧૬૬૪.

નં. ૬૪/૧૩૨૬ ‘સિદ્ધાચલ શલેષો’ ગુલાબશેખરજી.

નં. ૮૮/૧૧૭૨ ‘અંચલગઢ પણ્ણવલિ’ પત્ર ૧૫.

નં. ૧૩૫/૨૬૪૪ ‘અલિવદન ચિંતામણી ડેશવૃત્તિ’ ઉ. દેવસાગરજી રચિત પત્ર ૩૫૦.

સારી મરોડ પ્રત છે. લે. સં. ૧૮૭૬.

૬૭. રાધનપુર અંચલગઢનું જિનમંદિર (રાધનપુર પ્રતિમા લેખ સંગ્રહ)

રાધનપુરમાં બંદ્વાવાળી શેરીમાં બીજું દેરાસર શ્રી શામળા પાર્થીનાથનું છે, તે અંચલગઢનું છે. શ્રી હીરસાગર યતિના ઉપદેશથી બનેલું છે. શેરીની પોળ તથા મેડો અંચલગઢનાં છે. અંચલગઢના સાધુઓ મેડા ઉપર ઉત્તરતા.

આ દેરાસર ત્રણ ગલારાનું છે. વચ્ચેના ગલારામાં મૂળનાયક શ્રી શામળા પાર્શ્વનાથ ભગવાનની સપરિકર પંચતીર્થી સાથેની મૂર્તિ છે. એ કાઉસગીયા તथા બેઠેલ પ્રતિમા સર્વેદ આરસનાં છે. તેમાં મૂળનાયક સહિત આરસની ૧૨ અને ધાતુની ૨૬ પ્રતિમાઓ છે. ઉપરનાં ૭૫૨ ત્રણ ગલારા છે, તેમાં આરસની ૭ પ્રતિમા છે. નીચે મૂળનાયક પ્રસ્તુના સલામંડપમાં ત્રણ ગોખલામાં તું આરસની પ્રતિમા છે. મૂળ ગલારામાં ધાતુની ત્રિતીર્થી ૧ છે. તેની પાછળ લેખ છે. આ દેરાસરમાં પ્રવેશ કરતાં એક બાજુ એક મૂર્તિ છે. તેને કુલદેવી તરીકે માને છે. તેને કુવાલાના લોલાડામાં કુટુંબના લેડો માને છે, અને વૈશાખ સુદિ ૧૧ ના રોજ સ્નાત્ર ભણ્ણાવાય છે.

૬૮. શ્રી જિનવરેન્દ્રાણું રાશિ નક્ષત્ર યોનિ હંસક ગણુ વિશોધકાદિનાં સ્ત્રાત્મ્યા. વિદોકનીયા વિષુઘે: શ્રી અંયલગઢે આચાર્યશ્રી લાવવર્દ્ધનસૂરિભિ: લિખિતઃ ૫. ચારિત્રનિધાનાં હૃતે. શ્રી જિનશાસનમાંદિ સમક્તિ ધારીનીએ એતથા યોલ જાણ્યા નોઈએ તે યોલ શ્રી ગુરુમુખિ સાંલલી લિખીએ છી. (પૃષ્ઠ માત્રા લખાણું છે.)

૬૯. ‘કુમાર વ્યાકરણુમ’ કર્તાઃ મેરુતુંગસૂરિ.

આદિ : અથ પરસ્મૈપદાનિ। અથ નેતરાણુ દશવિલક્તોનાં પૂર્વાણુ નવ નવ વચનાનિ પરસ્મૈપદાનિ સ્યુઃ તિ. તસ્ર અતિ, સિ થસ્ર થ, મિ વસ્ર મસ્ર, એવં સર્વત્ર વચન ॥ ૧૦ ॥ ૭ ॥

અંત : ચારુતરે વા વૃદ્ધિ આર, ઉત્તરેવા દ્વિ સંધ્યક્ષરવૃદ્ધિ: રથાત્ આર એભ્યા ॥ ૩૪ ॥
ઇતિ શ્રી મેરુતુંગસૂરિ વિરચિતાયાં બાલાવભોધ વૃદ્ધિતે. વારદ્વાતિ અષ્ટમ: પાદ: સમાપ્તઃ ચોલ: પદ ૩૪ ॥ ૭ ॥ અંયાંથ ॥ ૪૮૦ ॥ ૭ ॥ ૭ ॥ સં. ૧૪૬૩ વર્ષે આવણુ વદિ નવક્રમઃ શની લિખિતઃ.

(રાજસ્થાન પ્રા. વિ. પ્રતિષ્ઠાન - જેધપુર. સુચિપત્ર લા. ૩, B. નં. ૬૭૪૫/૧૭૩૮, ર. સં. ૧૪૭૩)

૭૦. ‘કાતંત્ર બાલાવભોધ વૃત્તિ, વૃત્તિકાર: શ્રી મેરુતુંગસૂરિ.

(રાજસ્થાન પ્રા. વિ. પ્રતિષ્ઠાન - જેધપુર. સુચિપત્ર લા. ૩ B. નં. ૬૭૪૪/૧૦૧૧૮. આ પ્રત સં. ૧૫૨૪ માં લખાયેલ છે.)

૭૧. ‘લિંગનિર્ણયાંથ’ કર્તાઃ શ્રી કલ્યાણસાગરસૂરિ (અંયલગઢીય)

(રાજસ્થાન પ્રા. વિ. પ્રતિષ્ઠાન-જેધપુર સુચિપત્ર લા. ૧, પૃ. ૨૭૪. પુસ્તક નં. ૨૩૧૮, નં. ૪૫૩.)

૭૨. ‘અંદસ્તવ.’ કર્તાઃ વાચનાચાર્ય ધર્મનંદન.

આદિ : નત્વા હંદિ મહાવીર, સર્વજ્ઞ જગદ્ગુરુમ ।

આચાર્યાદિનાં રૂપ સંખ્યા, પ્રસ્તારાદિનામાં છુંબે ॥ ૧ ॥

સર્વાંતઃ શુરુ મધ્યાદિ શુરુશ્ચતુષ્કલા સિદ્ધા ।

અતુર્માત્ર ગણ્યાઃ પંચ સ્યુરાર્થાદિષુ સંસ્મૃતાઃ ॥ ૨ ॥

॥ ઇતિ ॥ ૪૮૬: શાસ્ત્રમ ॥

(રા. પ્રા. વિ. પ્ર. સુચ નં. ૬૬૬૮)

શ્રી આર્ય કલ્યાણાગોત્તમ સ્મૃતિ ગ્રંથ

[३६६]

७२. 'जैन कुमार संख्यम्' कर्ता : जयशेखरसूरि. नं. २४१/७०१. पृष्ठमात्रा लभाणु.
सं. १५४८ वर्षे पैष मासे दृष्टिपृष्ठे अमावास्यायां तिथी
शुद्धवासरे अंथ लक्ष्मत ॥७॥ उद्यवंतु होन्यो गच्छनायकः
देखकना आश्रीवादः ॥८॥ धिन् जटूनीं उद्दरि उत्थंतुः ॥९॥
(आंदारकर ओ. री. इन्स्टीट्यूट, पूना)
७३. उपरोक्त अंथ अने ए० ज संख्य. नं. २४२/१५२. पृष्ठमात्रा लभाणु.
७४. उपरोक्त अंथ अने ए० ज संख्य. नं. २४३-२१/२८ पत्र. पृष्ठमात्रा लिपि. सं. १५१६ वर्षे
का. सु. २ जयसुंदरसूरि शि. धर्मनीयि सुनिना आलेखि.
७५. उपरोक्त अंथ अने उपरोक्त संख्य. वृत्तिकारः धर्मशेखर. २. सं. १४८२. नं. २४४/१३७०.
६८ पत्र. पृष्ठमात्रा लिपि.
- आंते : पं. हैवयंद शि. गणि विजयसागर योग्यः.
७६. आ० ज अंथ अने आ० ज संख्य. वृत्तिः धर्मशेखर. नं. २४५/२३५. पृष्ठ मात्रा.
७७. 'ऋषभपंचाशिका अवचुरि'. कर्ता : धर्मशेखर गणि, (Volume XIX. Section II, Part 1)
प्रशस्तिः : पं. धर्मशेखरगणिलिः दृष्टः कथा उक्तार. अंथांगे. ११६३
७८. 'ऋषभदेव धवलगांध.' कर्ता : गुणुनिधानसूरि शि. सेवक. पृ. १०४; नं. ७८.
७९. 'गुणवर्मा कथा' भाण्डिकचसुंदरसूरि. २. सं. १४८४.
(Volume XIX. Section II. Part I, Pp. 243.)
सं. १४८६, आसो सुद १०, शुद्धवासरे श्री अणुहिंद पतने श्री जिनयंदसूरिणा पुस्तकं
लिखितः अस्तर गच्छे.
८०. 'श्री गुणवर्मा कथा' भाण्डिकचसुंदरसूरि दृष्ट. पृ. २४५.
सं. १६१८ भाषा वदि १० गुरी. श्री अंचलगच्छे वा. कमलशेखर गणि पुस्तिकां लिखायिते.
८०. 'श्री चंद्रप्रस चरितम्'
शारः : दृष्टाऽपि दृष्ट जनकोयन.....
- प्रशस्तिः : श्री पतन वास्तव्यैः पञ्चाराजकथावरवनाहौः ।
पुना भीमा हेता दमार ता श्रेष्ठि हेता कैः ॥१॥
सश्रद्धश्चार्द्धवरै रासा वाच्छाकमालियैः रिष्यैः ।
पाध्या भातरस्तोंगा विष्णुयैः श्रापि संभूक ॥२॥
श्री अंचलगच्छेशः श्री भन्माण्डिकचसुंदर शुरुणां ।
श्री भतिमेरुणामिह शिष्य श्री राजवर्जनगणिनां ॥३॥
श्री चंद्रप्रबलचरितं विष्णुरितं उक्ति भावितै रैतै ।
दिग्भाणु तिथि (१५५८) प्रभिते वर्षे स्वपरोपकाराय ॥४॥
शुद्धलित सुवयन रवनं सज्जमन पावनं च जिनयरित ।
नंद्यादाचंद्रार्द्धं सदसि सतां वाच्यमानमिह ॥५॥
(Volume XIX, Section II, Part I, Pp. 278. No. 158)

૮૧. ‘કાલિકાચાર્ય’ કથાવચ્ચુરી’

શાસ્ત્ર : નથરંમિ ધારાવાસે (અંચલગચ્છીય ધર્મપ્રલસૂરિ)

(Volume XIX, Section II, Part I, Pp. 143)

૮૨. ‘કલ્પ. કાલકકથાવચ્ચુરી’

અંચલગચ્છીય શ્રી ધર્મશોભર શિ. ઉદ્યસાગર કૃત કલ્પસૂત્ર વૃત્તિ અંતે આ કાલકકથાવચ્ચુરી છે.
(Volume XVII, Part II, Pp. 192-193)

૮૩. અંચલગચ્છીય મંત્રી શ્રી કપર્દી અને કુમારપાળ રાજ વચ્ચે વચ્ચાંચલ અંગે થયેલ ચર્ચા અંગે
અન્ય ગચ્છીય આચાર્ય દારા રચિત નોંધ પ્રાપ્ત થાય છે.

નૃપતિ પ્રમુખાનેક આવકૈઃ સહિતઃ પ્રલુઃ ।
વિદ્ધે દાદશાન્તર્ય વન્દનાં વિનપાનિતામ् ॥ ૪૪૦ ॥
‘તસ્મનવસરે આદ્ધઃ શ્રી કપર્દીપિ મન્ત્રિરાદ્ય ।
ઉત્તરાસ્તડગતો ભૂમિં પ્રામાણ્યાદિત વન્દનામ् ॥ ૪૪૧ ॥
અદૃષ્પૂર્વ આચારઃ ક ધત્યુક્તે મહીભૂજા ।
સિદ્ધાંત વિધિરેષોડપીત્યાઙ શ્રી શુરુકુતરમ્ભ ॥ ૪૪૨ ॥

ધતિ શ્રી રુદ્રપત્લીય ગચ્છાલાંકાર શ્રી સંધતિલકસૂરિ શિષ્ય શ્રી સોમતિલકસૂરિ વિરચિતં સં.
૧૫૧૨ વર્ષે આષાઢ માસે કૃષ્ણ પક્ષે નવરસ્યાં લિખેલ.

શ્રી સોમતિલકસૂરિ રુદ્રપત્લીય ગચ્છાલાંકાર શ્રી કુમારપાલ ચરિત્રિ’
પદ્ધયદ્ધ બનાવેલ છે. આ અંથ ‘કુમારપાલચરિત્ર સંગ્રહ’ (સં. જિનવિજયળ) અંથમાં છપાયેલ
છે. તે અંથના પૃ. ૨૩ પર ઉપરોક્ત શ્લોકા છે. આ ચરિત્રિ ૭૪૦ શ્લોક પ્રમાણું છે.

૮૪. ઉપરોક્ત એ શ્લોકા અંગે એક પ્રાચીન વહીમાં પણ લખાણું પ્રાપ્ત થાય છે. જેમાં શરૂમાં
શ્રીશ્રીમાલી શાવકોની ઉત્પત્તિ ધત્યાદિ વર્ણન છે. અચલગચ્છના આચાર્યોનાં જીવનવૃત્તાંતો પણ છે.
તેમાં લખેલ છે : ‘એ તેવાં સલોક કુમારપાલ ચરિત્રે રુદ્રપત્લિય ખરતર કૃત’...મંત્રીવર્ય શ્રી કપર્દીએ
શ્રી હેમચંદ્રસૂરિને વસના છેડા (આંચલ)થી વંદના કરી, જેથી કુમારપાળ રાજએ શ્રી હેમચંદ્રસૂરિને
પૃષ્ઠયું : ‘આ મંત્રી વચ્ચાંચલથી ડેમ વંદના કરે છે?’ શ્રી હેમચંદ્રસૂરિણે કહ્યું : ‘સિદ્ધાંત-
વિધિરેષોડપિ’ અર્થાતું આ પણ શાસ્ત્રની વિધિ છે. એટસે વચ્ચાંચલથી કિયા કરવી એ
શ્રી તીર્થ્યકર ભગવંતોની આજ્ઞા છે. શ્રી રુદ્રપત્લીય (ખરતર) ગચ્છના આચાર્ય દારા આ શ્લોકથા
સૂચિત થાય છે કે અન્ય ગચ્છીય આચાર્યોમાં સર્વાગચ્છ સમદર્શિતા હતી.

૮૫. વિક્રમાના સતરમા સૈકામાં થયેલા ખરતર ગચ્છના મુનિવર્ય શ્રી સમયસુંદર ગણ્ય કૃત એક ગીત
પ્રાપ્ત થાય છે, જે સમયસુંદર કૃતિ ‘કુસુમાંજલિ’માં (પૃ. ૨૩ તથા ૩૫૬) ૫૨ છપાયેલ છે. તે
આ મુજબ છે :

લદ્દારક તીન ભયે ઘડભાગી,

જિણુ દીપાયઉ શ્રી જિનશાસન, સાખલ પદૂર સેભાગી ॥ ભ. ॥ ૧ ॥

શ્રી આર્ય કલ્યાણ ગોત્રમ સ્મૃતિ ગુંધ

[૩૮૮]

ખરતર શ્રી જિનયંડસ્કુરીસર તમા હીરવિજય વૈરાગી ।
વિધિપક્ષ શ્રી ધરમમૂરતિ સૂરીસર મેટો શુણ મહાત્યાગી ॥ લ. ॥ ૨ ॥

મત ડેઓ ગર્વ કરૂ ગચ્છનાયક, પુણ્યદશાહમ જાગી ।
સમયસુંદર કહેરી તત્ત્વવિચારણ, ભરમ જય જિમ લાગી ॥ લ. ॥ ૩ ॥

કવિવર્થ શ્રી સમયસુંદર ગણિની ગુણગાહીતા આ કાબ્ય દ્વારા પ્રગટ થાય છે. આ કાબ્યમાં નણું ગચ્છના નાયકોને મહાત્યાગી તરીકે વર્ણવી, ડેઓ પણ ગચ્છનાયક ગર્વ નથી કરતા, એ અમારી પુણ્ય દશા છે. કવિ કહે છે કે, તત્ત્વ વિચારો તો અમ દૂર થશે.

૮૬. અહીં નિચે પ્રગટ થતું લખાણ વહીમાંથી ઉધૃત કરેલ છે, જે વહી જીવું હતી. તે પરથી અચલગચ્છાધિપતિ શ્રી પુણ્યસાગરસરિજી (સં. ૧૮૭૦) ના સમયમાં ઉધૃત થયેલ છે. તે પ્રતિ પરથી અક્ષરશા: લખેલ છે. ધિતહાસ રસિકોને વાંચતાં જ સમજાઈ જય, તેથી તેનો સારભાગ અલગ આપેલ નથી. અન્ય ગચ્છના આચાર્યા અને આવકોણે તથા દિગંબરાચાર્યાંએ પણ વિધિપક્ષ ગચ્છની સમાચારી સ્વીકારી એ અંગે લખાણ છે.

૮૭. શ્રી ગુરૂ વિહારકુર્વનું સતિ મેવાડ દેસે જાડાપદ્ધતી આમે જાડાપદ્ધતીય ગચ્છે શ્રી જ્યોતિસુરિણું વૈરાગ્યાપાતાઃ કેનાપિ કારણૈઃ એકસ્મિનું સમયે શ્રી ગુરુણું અધ્યવસાય કૃતયે આચાર્યપદે કુર્વનું સંતિ, સુગુરુણું ગચ્છ સમજનિ. ગચ્છસ્ય માલિન્યં આધાકર્મં દૃષ્ટવા વૈરાગ્યાપાતાઃ પશ્ચાત આચાર્યપદે સ્થાપિતઃ..... સ સર્પેણુડસિત્વા ભૂતઃ અતઃકારણુત વૈરાગ્યાપાતાઃ પશ્ચાત આચાર્યપદે સ્થાપિતઃ..... સ સર્પેણુડસિત્વા ભૂતઃ અતઃકારણુત વૈરાગ્યાપાતાઃ સુકૃતાઃ ગુરુ સમીપે ચરિત્રં ગદીતવાનું ગુરુભિરસ્તસ્ય યોગાદ્ઘાણનું કારિતં સિદ્ધાંત પાહિતઃ આચાર્યપદં દત તસ્ય આવકા અંચલગર છે સમાયાતાઃ.

૮૮. ‘દીદશશત અધ્યાદ્ય ૧૨૧૮ સંવચ્છરે શ્રીગુરુણું વિહારં કુર્વાંતઃ સંતિ સીંહપુરે નગરે પાવધારિતઃ તત્ત્વ વિદ્યાધરગચ્છે શ્રી સોમપ્રભસ્સરિ: વૈરાગ્યાપાતાઃ કેનાપિ કારણૈઃ સ: બહિલ્લભિં ગતવા પશ્ચાત વલમાનં નગર પ્રતોલ્યાં પ્રતિ દૌશિષ્યૌ કાલં કૃતઃ કારણુત વૈરાગ્યા: સુગુરુ પાશ્વે ચારિત્ર, યોગોદ્ઘાણનું કૃત્વા આચાર્યપદં દત સપ્ત પંડ્યા સંશૈ: સા વિદ્યાધરીગચ્છી શાખા... એક ગઢ જોપાલગિરિ દ્વિતીયા મંડલે નગરે તૃતીયા સિંહપુરથી પૂર્વંગઠ જોપાલગિરી બાપ્પભદ્રસ્સરિ તસ્ય પ્રતિભોધિત આભરાત્રા ગુર્જરી ધરિન્યાં મેઢોપરિ અડાલજ જાતિ સ્થાપનાં બાપ્પભદ્ર શિષ્યત્રયં ભદ્રયં જાતાં સા સિંહપુરસ્થા (શ્રી સોમપ્રભ સૂરિ) શ્રીમ્પ્રભસ્સરિ (?) પ્રતિભોધ નિર્મયા જ્ઞાતિ. પશ્ચાત ગુરવો વિહારં કુર્વાંતઃ વાહાણ સમીપિ પ્રાપ્તઃ તત્ત્વ તૃતીય દિગંબરસ્ય શાખા વર્તતે સા પિચ્છિણાનું ધધતિ સુધી તસ્ય શાખાયાં વીરચંદ લદ્દારકાચાર્ય. સ વાદ સ્થલેન હારિતઃ તેન સમાપાદશતયતિભિ: સહ ચારિત્રં ગૃહિત્વા તસ્ય આવકા વીરચંશ વિધિપક્ષ સમાગતાઃ

૮૯. શ્રી ગુરુણું વિહારં કુર્વાંત શ્રી શત્રુંભ્ય તીર્થં કુર્વાંત પાલિતાણા સંશૈકે પ્રાપ્તઃ તત્ત્વ વલલભિગરછં દ્વિતીય નામ પાલિતાણાગચ્છ શ્રી પુણ્યપ્રભસ્સરિ એકાઉલ સા ગુરુણું અષ્ટ પદ્ધનાનું કાલં કૃતઃ કેનાપિ કારણૈ ગુરુણું સમ્પુર્ણ પાસમ વાટિકાસ્યા તસ્મિનું સમયે એક કુણુ (બાલ સાધુ) દ્વારા વિલોકનું

શ્રી આર્ય કદ્યાણ ગોતમ સ્મૃતિ ગ્રંથ

- नार्थं ज्ञतः भूर्भु योगेन पतितः अतः कारणात् वैराग्यतः त्रिष्णुत्रीस ५३८ सर्दृक्ष क्षुलके
श्री गुरुपाश्वेर्य चारित्रं गृहितवान् जोगाइहनं इत्वा आचार्यपदं दत्तं ततः आवडाः अंचलगच्छे
आगताः श्री धर्मघोषसूरि: तत्पदे महेंद्रसूरिस्य स्थानं तीर्थं यतुभासी स्थिताः अस्मिन्
प्रस्तावे श्री पद्मधार्यां पवित्रसमानं श्री कृष्णद्विलः रोगामुक्त तस्मिन् समये गुरुवो
हिं गताः गुरुणां शिष्यः पद योग्य ड्राविन्संघागच्छं एका भूय सिंहपुर अस्यैव श्री सोमप्रलसूरि
अस्येऽं श्री सोमप्रलसूरीणां शिष्यानुशिष्य श्री महेन्द्रसिंहसूरिणां आतेयः श्री सूरिपट्टे स्थापितः
एति पंचम गच्छनायकः आचार्याणां पूर्वं यतुःशाखा अभूव अथ... गत्वा अकाशाभानां मध्ये
प्रविष्टाः श्री सिंहप्रलसूरि तत्पदे श्री अग्नितसिंहसूरि तत्पदे देवनन्दसिंहसूरि तत्पदे सिंहतिलकः
सूरि तत्पदे भगवन्प्रलसूरि तत्पदे भगवन्प्रलसूरि तत्पदे ज्यकीर्तिसूरि तत्पदे श्री ज्यकेसरीसूरि,
तत्पदे श्री सिद्धांतसागरसूरि तत्पदे श्री भावसागरसूरि तत्पदे श्री गुणनिधानसूरि तत्पदे श्री धर्म-
मूर्तिसूरि तत्पदे श्री कृष्णाणुसागरसूरि तत्पदे श्री अभरसागरसूरि तत्पदे श्री विद्यासागरसूरि
तत्पदे श्री उद्यासागरसूरि तत्पदे श्री कीर्तिसागरसूरि तत्पदे श्री पुण्यसागरसूरि चिरं ज्यात्.
६०. श्री गुरुब्यो नमः श्री वल्लभी शाखायां पुण्यप्रल शिष्य आचार्य पुण्यरत्नसूरि शि. आ. सोमरत्न-
सूरि शि. आ. राजसिंहसूरि शि. आ. पुण्यतिलकसूरि शि. आ. उद्यप्रलसूरि शि. आ. उपाध्याय
देवाणुं शिष्य आचार्य सोमयंद्रसूरि शि. आ. भुवनतुंगसूरि शि. आ. २ंगरत्नसूरि तस्य प्रस्तावे
श्री भेरुतुंगसूरि गच्छाधीशः तत्समये गुडी तीर्थं स्थापना पथात् श्री भेरुतुंगसूरिणा यात्रा कुर्वन्ति
सम्. सप्रतिमाभलिधानं विलोक्य शाखा आचार्यस्य अलिधानं इष्टवा अतः कारणात् असमंजसं
अभूवः अद्य प्रभाति आचार्य पदं न द्वाभि श्री आ. २ंगरत्नसूरि शि. उपाध्याय श्री धर्मा (भेरु)
गुरु शि. उ. श्री शीलभेरु शि. पंडित शिवमेरु शि. वाचक भानुभेरु शि. वाचक विवेकशेखर
शिष्य ५. मुनिसंगेशु नविन विहिका उद्घरिता सं. १५७६ वर्षे उर्णु उद्घार लिखितं पूर्वे
उर्णु विहिका विलोक्यमाना सकीटेन अज्या अतः कारणात् यहवो आद्धाः गताः ए लभ्यास्ते
लिखिताः ते ये विहिकाविलोक्य अतः विहिका विशेषेण प्रवर्तिता सा. विहिका चिरनंद्व श्री रस्तु.
६१. श्री अंचलगच्छे श्री भेद्याट शाखायां महेन्द्राध्याय श्री ५ श्री उद्यराज्जु तत् शिष्योपाध्याय
श्री ५ उर्ध्वरत्नशु तत् शि. ५. श्री भग्निमराज तत् शि. १०. भुवनराज तत् शि. वाचक भुवनराज
गच्छी गजेन्द्राणां तत् शि. वृद्ध ५. श्री हीराण्डु गच्छी ५. श्री उर्ध्वराज्जु ५. लक्ष्मिराज्जु
मुनिवर ५. श्री लक्ष्मिराज्जु शि. मुनि भेदराज्जु चिरं ज्यात्.
६२. श्री आचार्यरक्षितसूरि: पदे ज्यसिंहसूरि तत्पदे धर्मघोषसूरि तस्य शुरुः प्रतिषेधितः सयं भरदेश
राट् प्रथम सिंह श्री पार्वीनाथस्य पूज्यन् इतः पंचशतः भाष्टिका भजिन इता येन गुरुणा येनान्
गच्छान् प्रतिषेधः विधिपक्ष मार्गं प्रापितः श्री गुरौ विहारं कुर्वन्ति सति मेवाऽदेशो आडापल्ली-
गामे आडापल्ली गच्छः वडगच्छस्य द्विचत्वारि सप्तति शाखायां श्री ज्यप्रलसूरि सप्ताधिक
द्वि सप्तति पंड्या संरौः गुरौ पार्वी चारित्रं गृहितवान् आचार्यपदं दत्तं तस्य गच्छ क्षिप्ताः
आवडाः अंचलगच्छे भद्रे आगताः क्षिप्ताऽपि गोत्रैः राइदै गृहिता तथापि त्रयोदश कुटुंभानि
प्राग्नवस्य पंचकुटुंभानि उपदेशस्य, त्रिष्णी कुटुंभानि श्रीश्रीभालिनः ए तैः कुटुंभैः विधिपक्ष

श्री आचार्य कृष्णाणु गोतम स्मृति ग्रन्थ

[४००] [अंगुष्ठाकृति के अंगुष्ठों के बीच स्थित हैं एक विशेष शब्द, जिसका अर्थ है 'विशेष' या 'विशेष'।]

भाग्यं समाचरि. सं. १२१८ दादशाष्टादश संवत्सरे. यत्पापं चित्रोऽस्मने यत्पापं ग्रावध्वंडे,
यत्पापं यस्य पुरुषस्य न नकुलं नैव मन्यते ॥ १ ॥ मूर्तिभंग सहस्रेसु गव्यां डेटि वधेन य यत्
कृतं पापं तत् सर्वं शुद्ध लोपनात् ॥ २ ॥

पत्र १०. आ पत्रमां आगणां ८ पानांमां श्रीश्रीभाणी आत्मज्ञानं जैन थवुं ने कुलगुरु स्थापना
आदि लघेक छे. गोत्र अंगे ठीक ठीक धतिहास छे. दिन: १८-१०-७६, आसो. सुद १२
मंगणवासरे. बाउमेर नगरे. यातुर्मास भवे डलाप्रसागर.

६३. 'विद्वद्वितामणि अंथ' नं. ५६६. पत्र १०. कर्ता : विनयसागरस्त्रिरि
(१२६ श्लोक प्रभाणु आ अंथ छे.)

शङ्क : औ. श्री अंचलगच्छेशः पूज्य लट्टार्क श्री १०८ श्री श्री डल्याणुसागरस्त्रिरि सद्गुरुज्ये। नमः

श्रीमद्भागवती वक्त्रात्मूलसूत्रभवायेहि ।
कृतं सारस्वतं येन ततोऽनुभूतये नमः ॥ १ ॥
अ धृ उ ऋ लु समानाः सूत्रमष्टाक्षरं परं ।
हृस्व हीर्घं पूरुत लेदाः सवर्णा हि परस्परं ॥ २ ॥
ऐ ऐ ओ औ संध्यक्षरा ऐ पत्रोल्योस्वरा अथ ।
अवज्ञर्ज नामिन छय वराहि सांतमित्यथ ॥ ३ ॥
आधंतात्यां य सूत्राणि संतायाः सोत संति य ।
धृयं स्वर उवमृरु ग्लृत्येयूततः परं ॥ ४ ॥

अंत लागः : विद्वद्वितामणि अंथ कंड पाठे पठतिये ।
तेषां वक्त्रे नरीनर्ति सर्वदा श्री सरस्वती ॥ १२२ ॥
श्री विधिपक्ष गच्छेशः सूरि डल्याणुसागरः ।
तेषां शिष्वैर्वराचार्यैः सूरि विनयसागरै ॥ १२३ ॥
सारस्वतस्य सूत्राणां पद्मपंधा विनिर्मिता ।
विद्वद्वितामणि अंथः कंडपाठस्य छेतवे ॥ १२४ ॥
पुष्पदंतौ भण्डिगंगा यावन्मेरुर्महाण्डिवः ।
तावन्नन्द त्वयं अंथा श्री सूत्रामृत मध्यराद् ॥ १२५ ॥
सारस्वतस्य वक्तव्या, न्युहाहरण्य संयुतौः ।
विनयसागराचार्यैः रक्षेभित्सत्वरं ॥ १२६ ॥ धति अंथ॥

६४. 'कर्मविपाक - वंधस्वामित्व' कर्मअंथ १ लो. विवरण. कर्ता : मतिचंद्र (अंचलगच्छीय)
(रचना समय : सं. १८४८ पहेला)

कर्मअंथने अंते : शुणुयंदगणि शिष्येणु मतिचंद्रेणु धीमता ।
व्याख्या कर्मविपाकस्या, लेखि बालावभेदिनी ॥
धति प्रथम कर्मविपाक बालावभेद समाप्तः ॥

श्री ज्ञार्द्ध कल्याणा गोतम समृति ग्रंथ

वीरं ज्ञाधनीधिं धीरं, नरवा चरम जिनेश्वरं ।

लिख्यते भृतिचंद्रेणु, वार्ताकर्मि स्तवस्य च ॥ १ ॥

अंत : धति अंधस्नाभित्व बालावणोध संपूर्णः सं. १८४८ वर्षे महा वदि १० दिने, मेरुधर्म गणिना लिखिता, श्री मुनरा जिंदर भये,

६५. 'शतपटिका'- ताडपत्रीय अंथ.

श्री अंथल (विधिपक्ष) गच्छने। सौथा प्राचीन अने प्रायः प्रथम अने विरल आ ताडपत्रीय अंथ अंभातना शानबंडारमां विद्यमान छे. अंथनी प्रशस्ति आ मुज्ज्य छे : प्रशस्तिः धृयं च विकमाद् गुणुरस रवि संज्ञये वर्षे' (१२६३) श्रीमदार्थरक्षितसूरि शिष्याणां श्रीमन्नज्यसिंहसूरिण्यां पदालंकृतिलिः धर्मवैषास्त्रिलिर्विद्युज्ज्वा ततश्च तामतिगंभीरार्थत्वात् व्युत्पन्नमतीनामेव सुभावणोधां तद्विरेणां तु किंचिद्वायास गम्यामेव तत् स्तेषामवगम्य श्री धर्मवैषाप सूरिण्यां श्रुतांतवासिलिरपि तत्पट... श्री महेन्द्रसिंहसूरिलि विंडमादुद्धिं अङ्ग सूर्य संज्ञये संवत्सरे (सं. १२६४) सैव ग्रंथ पद्धतिः कवचिद्वायानं कवचिद्वद्वरणु, कवचित् इम विरयनां च विधाय कानि...वधिकान्यपि प्रश्नोत्तराणि प्रक्षिप्य सुकुमारमतीनामपि सुभावणोधा भवत्विति किंचिद्विस्तारवती विद्धे ॥ ६ ॥ लक्ष्मस्तु अतुर्विध संधस्य. अंथात् पर०० धति शतपटिकालिधाना प्रश्नोत्तर पद्धतिः समाप्त) ॥

प्रशस्ति संअङ्ग पत्र ५३. विलाग १.

(श्री शांतिनाथ ज्ञानबंडार, अंभात. ताडपत्रीय पत्र संज्ञा: ८२)

६६. 'श्री शतपटी प्रश्नोत्तराणि.'

नमो जिनागमाय श्री वीराय नमस्तस्मै ।

यो दृजर्जया...ल संस्थितः दुर्जाऽयानल स्थितिः ॥

या शानं पूज्यते पूज्यै स्तक्षरश्रुतं स्तुवे ॥ १ ॥

श्री वाग्भट मेरु (बाडमेर जूना) दुर्जा पल्लीवाल वंशे श्रेष्ठि लालण आवडे अभूव. तत्पुत्राः श्रेष्ठि पालवधक्षरूप वीरदेव नामानश्चयः श्री. पालु भार्या इपिणि तत्कुक्षि समुत्पन्नौ दी पुत्रौ अंशु गुणुदेव संज्ञा की ॥

श्रेष्ठि वीरदेव पत्नी वीरमती मेल्ही धति चैतृकं नाम तस्या सुतो गुणैर्विशाल गुणुपाल तस्य जय गउर देवी.

धति विनयता धतश्च हम्मीरपतनः वास्तव्य श्रेष्ठिनाश्च नाम तस्यांगज श्रेष्ठि साल्हडः तस्य सङ्काराणिणी सदा संतुष्टयन विधान तत्परा श्रेष्ठि श्रेष्ठिनी सुहुवदेनी सुश्राविका तत्पुत्रो जिनशासनप्रभावकः सः कृद्य आवडः तस्य सहेदरा लगिनी अनारतं दान शील तपो आवनादि विशिष्ट धर्मध्यान परायणा मेल्ही आविका तथा सा कृद्या भाता उदाक श्रावक-स्तस्याता डेलणुस्तेन सा कृद्या आवडेणु य उदा आवड श्रीयोडर्थं श्री पार्श्वनाथ जिंबं श्री वाग्भट मेरु दुर्जा महावीर चैत्ये सप्तविंशत्यधिक त्रयोदश शतं (१३२७) स्थापितम् सा

श्री आर्य उत्त्याहु गोतम समृति गांध

[४०२]

કર્મા લાર્યા કર્પુરહેવી તત્ત્વસૂત: પુષ્ટયપાલા દુહિતા વનીત લાપ્યા દ્વિતીયા પ્રેયસી કુર્મહેવી તસ્યા-
સ્તનયા ધાર્થલહેવી તિ, એવં ચ કુર્મંય પ્રવર્ત્તમાને પ્રવર્દ્ધમાનેય ભીમપલ્યાં સુશ્રુતેન્યદા ધર્મહેશના.
તદ્દૃ યથા—

જ્ઞાનં દ્યાનવામવાસર ગણૈ: સંપૂર્ણિત સ્કુળીતાં, જ્ઞાનાદિકસમુદ્ધિકૃપ સુકલ નૃણામિહન્તમુ।

જ્ઞાનેચેંદુરિવાંતરં વિતિમિરં સૌભાગ્ય લાગ્યાસ્પદં, કદ્યાણૈક નિકેતનં તદ્યથા કદ્યપ્રદુકૃપં સદા ॥ ૧ ॥

ધર્થેતલ શુરુમુખતો નિશય શ્રુતજ્ઞાનમેવ ઇલં વિત્તાય આવિકા ભક્તિકાર...આવિકા તદ્યાચ
દર્શિનાત્ સંભાત હર્ષમર્કષા આત્મબેયસે સર્વસિદ્ધાંતોદ્ધારસરાંચિ સંદેહદુમછેદન નિશિત કુણારધાર,
ભષ્યજ્ઞનમનઃ પ્રમોદકારિકાં શ્રી શતપદિકાભિધાન પુસ્તિકાં લેખયિત્વા વાચનાચાર્થ ભિશ્રાણ્યાં વાચનાચ
પ્રદ્વી. ધતિ નંદ્યાન મેરુંદરિયાવિતિલકુદુતિદો દ્વિશામ્ભૂતાવહેષા શુરુપ્રાશૈવાન્યમાના સુપુસ્તિકા ॥ ૪ ॥

૧૩૨૮ વર્ષે આપાઠ શુકલ પક્ષે શ્રી અણુહિલપાઠક પતને ઠ. વયજી સુત ઠ. સામંત સિંહેન
પુસ્તિકા લેખિતા ધતિ અદ્દ.

(સંશોધ : પ્રવર્ત્તક શ્રી કાંતિવિલય જ્ઞાનભાડાર, વડોદરા, તાડપત્રીય પત્રો : ૧૫૩)

૬૭. ‘ઉપહેશ ચિંતામણિ વૃત્તિ’

સં. ૧૫૫૬ વર્ષે ભાગ્રવા વદિ ૧૪ સોમવાસરે શ્રી પતન નગરે શ્રી અંચલગઢે લિખિતા
॥ ૪ ॥ શ્રી અંચલગઢ ૨૮૭૬ શ્રી ૨ગવર્દ્ધનગણીંદ્ર શિષ્યાણ્યાં દ્યાવર્દ્ધન ગણિ પ્રવરાણુમેષા
પ્રતિઃ શ્રીલંબતુ.

(નિત્યજીવન મ. પુસ્તકાલય, ચાણસ્મા)

૬૮. ‘શ્રી સુત્રકૃતાંગ સુત્રં’

સં. ૧૫૫૬ વર્ષે ભાગ સુદિ ૧૪ ખુદે શ્રીમદાંચલગઢે શ્રી ૫. જ્યકેથરિસ્ટરિ વિજય
રાજ્યે તત્પત્રે શ્રી સિદ્ધાંતસાગરસ્ટરિ શુરુદ્યો નમઃ

(જૈન સંખ્ય જ્ઞાનભાડાર, પાટણ, પત્ર : ૨૨૮)

૬૯. ‘શ્રી કદ્યપસ્ત્ર’

સ્વસ્તિશ્રી: ઓઝેસવંશો વિકસનયરિત્રે શ્રી દાંઠદીયે તિ પવિત્ર ગોત્રે ।

કેઢારિ સંજ્ઞેતિ સમસ્તયન્યા શાખા વિશેષાંદર્પિ વર્ણનીયા ॥ ૧ ॥

તત્ત્વાલ્બવતશ્રી વ્યવહર્ત્મુખ્યઃ શ્રી જૂઢાનામાશ્રિત શુદ્ધ પક્ષઃ ।

નેણીરિતિખ્યાતિમતિ પ્રિયાસ્ય તદંગને લાષરધાર્થ શસ્ય: ॥ ૨ ॥

અભૂત પ્રિયા લાવલહેવ નામની તસ્ય પ્રિયા શેષવશાસ્થાનીની ।

શ્રી સાતીગાખ્યસ્તત આરાજ લાભિપતિઃ પ્રીણિત સત્તમાજઃ ॥ ૩ ॥

તત્પુત્રો વિશદ પ્રતાપ ભહિમા જન્મદુ યશોમંડલઃ ।

ઓદ્દાયાદિક નન્ય સન્ય સુશ્રુતાકલંધાર કલા ॥

અન્યુનાગમે લેખનૈક ચતુરઃ શ્રદ્ધાવતામાદિમઃ ।

શ્રીમાન્યવહર્ત્રુ ‘ઝુગર’ ધતિ શ્રાદ્ધ પ્રશસ્ય ક્ષમઃ ॥ ૪ ॥

तज्जनया शुभशीलसत्यहृदया धर्मैकं शुद्धशया ।
 ज्ञाना विलेष्य हैवगच्छमुद्धया निस्तंकं धर्मैत्वया ॥
 तत्पुत्रो लसदुतमैकं सुखशाः श्री तेजपालसिंहः ।
 चंगार्थ इर्षता गुणालिविहिता तस्यामला वर्तते ॥ ५ ॥
 तज्जन रथुधीरालिघम्भुराजसिंहाहृव धनाख्य सोमाकाः ।
 राभतित्रिभवुका धति नामन्य यांगन्न स्तिस्त्रः ॥ ६ ॥
 मुख्यस्य तेषां रथुधीरक्षस्य क्लत्रमिदुस्तनये गपाख्यः ।
 सुनांग नश्चेत्तमहेण्युग्मा आंभालिधानः य विक्षाति पौत्रः ॥ ७ ॥
 तथा द्वितीयस्य राजसिंहालिध स्वरंगीरति रथ्य रुपा ।
 भार्या विक्षाति अवोधिं य तितीरुरानंदित आपात वर्गा ॥ ८ ॥
 अथां तृतीयश्च धनाहृव यस्था श्री संघ कार्येकर तस्य नित्यं ।
 पत्नी धनाहृ धुरि धार्मिकाणां मूलीवयं कू वसुतेमुख्ये ॥ ९ ॥
 पुनः यतुर्थस्य लस्य सोमाधिकस्य, धर्मर्थरते रतस्य ।
 भार्या लसत्सोमलदेवी नामनी मलहार्षिकाहृवा तनया यकास्ति ॥ १० ॥
 इत्यादि सकल परिकर समन्वितौ तौ धनाख्य सौमाख्यौ ।
 रेजति जितमानौ, संप्रतिकासे विजयमानौ ॥ ११ ॥

श्री सिद्धांतसागरगुरुतम सूरिराज पद्मोद्यादि द्विसेश्वरसंनिभानां श्री लावसागरगुरुश्वर
पुंगवानां प्राप्तोद्देशमय पद्मतिथिलिर्मितेऽष्टे (१५६० वर्षे)

स्ववृद्धमातुः सूक्ष्टस्य हेतोः सुश्राविका देवहृदेवि नामन्याः ।
 सुवर्णवर्णं सकलैः प्रकारैः श्री कल्पमाली लिभितां प्रकामं ॥ १३ ॥
 यावहीनेशः कुरुते प्रकाशं स्थैर्यं वयावह अज्ञते सुरादिः ।
 तावन्मुनीनां प्रकारैः प्रभेदात् प्रवाच्यमानं ज्यताविचराय ॥ १४ ॥
 धति श्री कल्पप्रशस्ति, विप्र भडआ शुक्षं भवतु।

(श्री मैडलालश ज्ञानबंडार, सुरत. म. २४१)

१००. 'श्री नंदीसत्र वृत्ति.'

सं. १५०८ वर्षे ज्येष्ठ मासे शुक्ल पक्षे युधवारे छेष्यालयं हमश्री श्री धर्मशोभरसूरीश्वराणां
अंथेऽयं मोद ज्ञानिय धर्मदिन लिभिता.

(श्री हैसविजय शास्त्र संचार, वडोहरा. म. ६२)

१०१. 'श्री चंद्रमज्ञसि सूत्रः'

सं. १५६८ वर्षे अंचलगच्छे श्री माणिकचक्रंजरसूरि गुरुणां शिष्य श्री विजयहंस महेष-
पाध्याय स्व हस्तेन रथ शिष्य पंडित मवर पुण्यमल गण्डि चेला उर्ध्वाल वांचनाथं. लिभितमिदं
चंद्रप्रसामि सूत्रं शुलं भवतु लेखक पाठकये।

(श्री ह. सु. सं. ज्ञानबंडार, सुरत)

ॐ श्री यार्य कल्पाहु गोतम समृति ग्रन्थ ॥

[४०४] ॥

१०२. 'श्री शताधर्मकथांग सूत्रम्.'

॥ अँ नमः ॥ श्री भद्रगुजूर्ज॒२७८नपदपद्मप्रतिष्ठाध तरुणु मार्त्त्वं ।
 पृथ्वां थाति पवित्रां भद्राइरः पातसाहिरयम् ॥ १ ॥
 प्राग्वाट तिलडं सह(क)ल पुरुषाभिध पुरुषरत्नम् ।
 पद्मारिति दधिता विष्णोः पद्मेव तस्यासीत् ॥ २ ॥
 सूनस्तयोरनुनपशुणगणो वर्द्धमान नामास्ति ।
 कमनीय शील क्लिता, मनीति सहधर्मिणी तस्य ॥ ३ ॥
 पापौषधं पौषधभावधानोऽर्हच्छासनस्योनन्ति सावधानः ।
 प्रधान गुर्वाञ्चित संनिधानः चकार धर्मं गुणवर्द्धमानः ॥ ४ ॥
 श्री ज्येश्वरिसूरि तच्छिष्यः कुर्त्तिवल्लभ गणित्यः ।
 पुण्ड्रेऽपदेशसमं विशेष तो धर्मरुचिरलवत् ॥ ५ ॥
 तयोदयकिरणाघ्यः सहस्र किरणः च विज्य किरणः च ।
 सिद्धांतनय चतुष्कं उरियाहूर्ज॒२७८वलं लाति ॥ ६ ॥
 छति संतति विततयशाः सहशीक्तुर्ज॒ भूजन्निर्तं सारं ।
 एकादशांगः सूत्राण्यादेभपद् वर्द्धमानोऽयः ॥ ७ ॥
 (श्री देवुभाई सं. ज्ञानसंडार, पाटण, प्र. २६६)

१०३. 'श्री ओध निर्दुक्ति अंथः'

सं. १५८२ वर्षे वैशाख वदि ११ सोमे श्री ओध निर्दुक्ति सूत्रं भं. लाठणु लार्या
 कुंभरि सुत भं. सहिन सपरिकरेणु लिखापितं दतं श्री अंचलगच्छे लाक्षणेभर पंडित भिक्षाय
 निरंतरं अवाच्यमानं भूयात् ।

(जैन संघ ज्ञानसंडार, पाटण, प्र. ३१६)

१०४. 'श्री रायपसेणी सूत्रम्'

सं. १५८६ वर्षे इत्युन वदि २ शनिवारे भधा नक्षत्रे सौक्षम्य नाम योगे लिं
 अलवरगढ दुर्गेणि पि लि. महुंद श्री अंचलगच्छे श्री गुणनिधानसूरि विज्य राज्ये यउधरी वेगा
 तस्मृत पवित्र च. श्री २ंग लार्या सुश्राविका पुण्यप्रलाविका जिनआज्ञाप्रतिपालिका श्री २ंगश्री
 लिखापितं कर्मक्षयार्थः. शुलः लवतु लेखक पाठक्योः ।

(श्री जै. सं. ज्ञानसंडार, पाटण, प्र. ३२१)

१०५. 'श्री उपदेश चिंताभिष्ठुः'

सं. १५८६ भाद्रवा वदि १४ सोमवासरे श्री पतननगरे श्री अंचलगच्छे लिखिता ॥ ७ ॥
 श्री ॥ अंथाम् २६३६ ॥

(अ. श्री वीरसूरि ज्ञानसंडार, राधनपुर)

૧૦૬. ‘શ્રી ઉપાશક દશાંગ સૂત્રમુ’

સં. ૧૫૮૭ વર્ષે કૃ. વ. ૮ યુધવારે ચિત્રફૂટ દુર્ગો રાજધિરાજ શ્રી વણુધીર રાજ્યે ॥ શ્રી અંચલગઢે વા. રંગતિલકગણુ લિખિતં. શ્રી ઓડેશ વંશો પ્રામેચા ગોત્રે. મંત્રીશર લાખર આ. લાવલહે ॥ પુત્ર મં. સેના લા. સેનાંલાદે પુ. મં. શીદા લાર્યા શરીરયાહે પુત્ર મં. દુરાદેન દિખા-પિતા લંડાર સાથે. શુલં ભવતુ. કદ્યાણુમસ્તુ.

(શ્રી વ. લે. સં. જ્ઞાનભંડાર, પાટણ. મ. ૩૫૭)

૧૦૭. સં. ૧૫૮૭ વર્ષે ઓડેશ વંશો સા. નરપતિ લાર્યા મહિરી પુત્ર સા. વસુતુપાલ તત્સુત્ર સા. ધસર સા. વેગરાજેન પુસ્તિકા લિખાપિતા. શ્રી અંચલગઢે વા. શ્રી હેમકુશલગણુ શિ. પં. વિનયરાજભ્યાં પ્રદાતા શુલંભૂયાત્ શ્રી પાર્થનાથ પ્રસાદાત.

(શ્રી ચી. ક. જ્ઞાનભંડાર, કૃપદ્વંદ્વ)

૧૦૮. ‘શ્રી લદ્ય સંઘણુ વૃત્તિ.’

સં. ૧૬૦૦ વર્ષે લાદપદ માસે શુક્લ પક્ષે ૧૩ રવી પાતિસાહ શ્રી સાહચાલમ રાજ્યે અલવર મહાદુર્ગો શ્રી પ ગુણુનિધાનસુરિ વિદ્યમાને વા. લાલશેખર ગણુ તત્ત શિ. કમલશેખરેણુ લિખિતં સુશ્રાવિકા જોષી પઠનાર્થી.

(શ્રી સુ. વિ. શાસ્ત્ર સંઘ, છાણુ)

૧૦૯. ‘શ્રી ડાલિકાચાર્ય કથા.’

સં. ૧૬૦૫ વર્ષે દ્વિતીય વૈ. ચુદ ૧૦ દિને શ્રી અંચલગઢે ઓસ્વાલ રાતિય કાલા પરગાર ગોત્રે સા. ફૂલણુ પુત્ર સા. પાતાલ પુ. શીવંત પુ. મંડા સા. સંડા, સોહિલ, મેહિલ, સોહિલ લાર્યા મુહોદે પુણ્યનીપાલ ! સહિતેન નાગપુર નગરે શ્રી વેલરાજ ગણુ શિ. પુન્યલભિધ મહેપાધ્યાય તત્ત શિ. લાનુલભિધ સા. સહિતેન.

(આ. શ્રી જિ. ચા. સં. જ્ઞાનભંડાર, બિકાનેર)

૧૧૦. ‘શ્રી વિચાર સતરિ અવસુરિ.’

સં. ૧૬૦૭ વર્ષે ચૈત્ર ચુદિ ૧૫ શનિવાસરે શ્રી અંચલગઢેશ શ્રી પ ધર્મભૂર્તિસૂર્યશર વિજય રાજ્યે વા. શ્રી તેજસમુદ્રગણુલિઃ પં. શ્રી લોજકાર્તિગણુ શિ. ચેલા જથસમુદ્રમુનિ લષત.

૧૧૧. ‘શ્રી જ્ઞાત પંચમી કથા.’

સં. ૧૬૧૮ વર્ષે માગસર ચુદિ ૨ સુલ નક્ષત્રે અંચલગઢે અકબ્રર જલાલદીન વિજય રાજ્યે શ્રી મેવાત મંડે તિંજરા નગરે શ્રી ધર્મભૂર્તિસૂરિ વિજય રાજ્યે શ્રી પુણ્યલક્ષ્મી મહેપાધ્યાય શિ. શ્રી લાનુલભિધ ઉપાધ્યાય શિષ્યાણુ સાધ્વી ચંપ્રલક્ષ્મી શિષ્યણુ કરમાઈ શિષ્યણુ પ્રતાપશ્રી ધારી પઠનાર્થી. શુલં ભવતુ.

(શ્રી. કં. વિ. સં. શાસ્ત્ર સંઘ, વડોદરા. મ. ૪૩૭)

૧૧૨. ‘શ્રી શુક્લસાહેલી કથા રાસ.’

શ્રી અંચલગઢે પં. મહિમાતિલક ગણુ લિખિતં શ્રી અહુમદાવાદ નગરે પુ. જદ્દદ્દભી કણુ-નાર્થી સં. ૧૬૨૧ વર્ષે આસો વદિ ૧૩ સોમં.

(આ. શ્રી. શા. વિ. સ્વ. જ્ઞાનભંડાર, અંભાત)

શ્રી આર્ય કદ્યાણાગોત્રમસ્તુતિ ગ્રંથ

[૪૦૬]

૧૧૩. ‘શ્રી ઉવાઈ સૂત્ર વૃત્તિ’

સં. ૧૬૨૩ વર્ષે માર્ગશર માસે સુદિ ૬ ગુરુવારે અંચલગઢે પં. વિદાશીલ ગણું શિ. મુનિ વિવેકમેરુ ગણું ઉપદેશેન એંડ શુદ્ધ વાસ્તવ્ય મહં ખામા લાર્યા લખાઈ પુત્ર મહં. વાસાણું દિતીય લાટુ વસુ સહિતેન શ્રી ઉવાઈ સૂત્ર સત્ર પુણ્યાર્થ લિખાપિતા દિને દિને વાચ્યમાનં ચિર નંદિ.

(પં. લા. વિ. સં. શાસ્ત્ર સંશોધ, રાધનપુર. મ. ૪૫૨.)

૧૧૪. ‘શ્રી કલ્પસૂત્ર વૃત્તિ’

સ્વપ્નિત શ્રી સં. ૧૬૨૫ વર્ષે આસો સુદિ ૧૫ ખુદે લિગતિર (લખતર) આમે શ. જુઠા સુત શ્રી. રાણું સુ. શ્રી. નરદેવ સુ. શ્રી. પાતા લાર્યા દાડિમહે સુત શ્રી. તેલ, શ્રી. નાકર, એ. વાકર, શ્રી. નેમલ, શ્રી. કમળશી, શ્રી. વિમળશી ભગીની રૂપાઈ પંચ વધૂ પ્રમુખ કુટુંબ સહિતેન આવિકા દાડિમહેવ્યા શ્રી કલ્પસૂત્રનું સટીકં લિખિતં. શ્રી વિધિપક્ષ ગરછાધીશ શ્રી ધર્મભૂતિસૂરિ વિદ્યમાને શ્રી હર્ષવર્ધનગણું શિ. પં. શ્રી લાવકીર્તિ ગણું શિ. પં. ક્ષેમકીર્તિ ગણુભ્યઃ પ્રદત્તઃ. સાધુજનૈવાચ્યમાના ચિરનંદાત.

(પં. શ્રી કાંતિબિજયશ સં. શાસ્ત્ર સંશોધ, છાણી)

૧૧૫. ‘શ્રી ગાહા લંકખણું સર્વત્તિ’

સં. ૧૬૨૬ વર્ષે લાદ્રવા વદિ ૬ ખુદ દને શ્રી અંચલગઢે અદ્વારિક શ્રી ધર્મભૂતિસૂરિલિઃ ॥ શ્રી લિપીકૃતં વા. અભયસુંદરેણુ ॥ શ્રી ॥

(શ્રી. જૈ. વિ. જ્ઞાનભંડાર, અમદાવાદ)

૧૧૬. ‘શ્રી નંદીસૂત્રં’

ધતિ શ્રી નંદિસમભતા. સં. ૧૬૨૮ વર્ષે શૈત્ર સુદિ ૪ દિને શ્રી મેડતા નગરે ચોધરી મંડલીક જ્ઞાનભાર લિખિતં પં. હેવચંદ ગણું શિ. પંડિત શ્રી વિજયસાગરગણું યોગ્યં.

(આ. શ્રી વિ. ને. સુ. સં. ચિત્કોષ, ખંભાત. મ. ૪૭૪)

૧૧૭. ‘શ્રી પંચલાવના સ્વાધ્યાય’

શ્રી પુન્યશ્રી ગરછાધીરાજ શ્રી લાવસાગરસૂરિ પંડિત પ્રવર શ્રી પં. ક્ષમાભૂતિ ગણું શિ. પં. વિજયભૂતિ ગણું લિખિતં શ્રી પાઠણ મધે લિં. સં. ૧૬૨૮ પોષ વદિ ૧૦ સેમે.

(શ્રી આ. ક. સં. જ્ઞાનભંડાર, અમદાવાદ)

૧૧૮. ‘શ્રી ઓપપાતિક સૂત્રવૃત્તિ’

સં. ૧૬૩૦ વર્ષે માર્ગસર વદિ ૬ લોમબારે શ્રી અંચલગઢે વા. શ્રી વેલરાજ શિ. શ્રી પુણ્યલભિધ મહો. શિ. શ્રી ભાનુલભિધ ઉપાધ્યાય વાચ્યનાય લિખિતા. તિનિરા મધે પાતિસાહ જલાલદિન અકલીર રાજ્યે.

(આ. વિ. મેધસૂરિ સં. જ્ઞાનભંડાર, અમદાવાદ)

૧૧૯. ‘શ્રી કલ્પસૂત્રમ्’

શ્રી અંચલગઢે શ્રી શ્રી શ્રી દ ધર્મભૂતિસૂરિ વિજય રાજ્યે વા. શ્રી તેજસુદ્ર ગણું ત. શિ. ઝષિ ભાણુસમુદ્ર તત્ત શુરુભાઈ ઝ. વેણુ. લિ. સં. ૧૬૩૭ વર્ષ મહા વદિ ૪ રવિવારે.

(શ્રી જૈ. વિ. જ્ઞાનભંડાર, અમદાવાદ)

શ્રી આર્ય કલ્પયાણાગોત્તમ સ્મૃતિ ગ્રંથ

१२०. 'श्री विमलभंती रास.'

सं. १६३४ वर्षे शाढे १४८८ प्रवर्तमाने कार्तिक मासे शुक्ल पक्षे चतुर्थी तिथी लोभवासरे श्री अंचलगच्छे भातर ग्रामे लिभित. श्री शुलं अवतु.

(आ. श्री वि. हानसूरि रास्त संग्रह, छाणी)

१२१. 'श्री शांखप्रद्युम्न रास.'

सं. १६४२ वर्षे श्री विधिपक्षगच्छे वा. श्री चारित्र लाल तत् शि. वा. श्री गजलाल गण्डि तत् शि. ऋषि ज्यलाल लिभित. श्री देवपतन मध्ये वाच्यमानं चिरंज्ञात.

(श्री जैन विद्याशाला ज्ञानसंडार, अमदावाद)

१२२. 'श्री शारदीय नाममाला.'

श्री अंचलगच्छे उपाध्याय श्री विनयभूति तत् शि. मुनि लक्ष्मीसागर पठनार्थ. परोपकारार्थं सं. १६४२ मार्गसिर सुदि ४ सेमे लिभिता.

(आ. वि. वीरसूरि ज्ञानसंडार, राधनपुर)

१२३. 'श्री उपदेश चिंताभण्डि वृत्ति.'

सं. १६६४ वर्षे भूगर्थिर्ण सुदि ८ दिने लिभिता पंडचा सारणु सुत गोपाल लिभिता. अंथार्थं १२०६४ ॥ ७ ॥

(आ. वि. ल. रु. सं. शास्त्र संग्रह, अंकात)

१२४. 'श्री उत्त्वाध सूतं.'

अंथार्थं १३६३. सं. १६६४ आश्विन सुदि ५ चंचमि दिने पं. रत्नलाल गण्डि शि. राजर्षिण्या लिभि.

(सु. यु. वि. सं. ज्ञानसंडार, चाणुसमा)

१२५. 'श्री शांतिनाथ चरित्रम्'

धति शांतिनाथ चरित्रं संपूर्णु. सं. १६६८ वर्षे कार्तिक मासे शुक्ल पक्षे त्रयोदश्यां तिथौ गुरुवासरे श्री अंचलगच्छे पू. श्री धर्मभूतिसूरीश्वरात् आचार्य श्री कल्याणुसागरसूरीश्वर विजय राज्ये वा. श्री गजलाल गण्डि तत् शि. वा. ज्यलाल गण्डि शि. ऋषि माणिकचलाल. लिपि इतं.

(श्री. वारी पार्श्वनाथ ज्ञानसंडार, पाटण)

१२६. 'श्री विजयचंद्र डेवली चरित्रम्'

सं. १६७६ वर्षे भूगसिर सुदि ३ पं. श्री विनयसागर तत् शि. मुनि हेमसागर लिभित. आक्षु स्थल मध्ये.

१२७. 'श्री दशवैकालिक सूत्रम्'

सं. १६७८ वर्षे अंचलगच्छाधिराज पूज्य भट्टारक श्री कल्याणुसागरसूरीश्वराणुम् श्री लुज नगर वास्तव्य उपदेश ज्ञातीय लालणु गोपन सा. सांगाडेन श्री दशवैकालिक सूत्रं लिखापितः स्वश्रीयसे प्रदत्तं च.

(श्री जैन सं. ज्ञानसंडार, पाटण)

*** श्री आर्य कल्याण गोतम समृति ग्रन्थ ***

[४०८]

१२८. 'ओ सिंहासन दात्रिंशिका.'

सं. १६७८ वर्षे अथिन मासे शुक्ल पक्षे नवमी तिथौ लृगुवासरे मांडी जिंदरे श्रीभद्रचलन गच्छे पू. लट्टारक गच्छेश श्री कल्याणुसागरसूरीश्वर विजय राज्ये तदाशाप्रतिपालकात्म वाचनाचार्य श्री वीरचंद्रगण्डि तच्छ्रिय शानसागरेण लिखितः-

(श्री हंसविजय सं. शास्त्र संचार, वडोदरा)

१२९. 'ओ उत्तराध्ययन सूत्रः'

सं. १६७८ वर्षे भाद्रवा सुदि ६ शुक्रौ श्रीभद्रचलगच्छाधीश श्री कल्याणुसागरसूरीश्वरैः प्रदत्तं मुनि लावण्यसागराय श्री पतन नगर वास्तव्य वीर वंश सा. हीरल डेन लिखापितम्.

(श्री. सु. वि. शास्त्र संचार, छाणु)

१३०. 'ओ प्रश्न प्रधेधः'

सं. १६७७ वर्षे आवणु वदि १४ सोमवासरे ५. विनयसागर मुनिना लिखित छूटोडपि। ॥ ७ ॥ श्री दित्ती नगरे श्री जहांगीर पतिसाहि राज्ये।

(अवर्तक श्री कांतिविजयल सं. शास्त्र संचार, वडोदरा)

१३१. 'ओ उत्तराध्ययन सूत्रः'

सं. १६८४ वर्षे प्रथमाषाढ वदि २ शुद्धे राजदानगरे श्री कल्याणुसागरसूरीन्द्रैः उत्तराध्ययन सूत्रं वा. श्री रत्नसिंह गण्डे पठनाय प्रदत्तम्.

(श्री हानसूरि सं. शास्त्र संचार, छाणु)

१३२. 'ओ नवतत्त्व स्तत्पदः'

सं. १६८६ वर्षे वाग्बहुमेरौ द्वारतिक वदि सप्तम्यां वा. श्री धर्मभांदिरगण्डिनामंतेवासिना ५. पुण्य कलशेन लिपि यडे साधी शानसिंह, साधी धनसिंह पठनार्थः।

(श्री जैन विद्याशाला शानसंडार, अंबात)

१३३. 'ओ प्रदक्षिणा.'

सं. १६८० चैत्र सुदि १२ रवौ लि. राजकुर्तिंडेन ऋषि वैराग्यसागर पठनार्थम्.

(जैन आनंद पुस्तकालय)

१३४. 'ओ उपाशक दशांग सूत्रम्'

सं. १६८२ वर्षे आवणु सुदि ३ लोमे अंजल भघे लिखितं शंसूज्यंताभ्येन पुण्यार्थं धृदं शास्त्रं मुनि धर्मशी पाठनार्थः।

(५. श्री. प्र. वि. सं. शानसंडार, अमहावाह)

१३५. 'ओ दंडक स्तवः'

लि. श्री चंद्रकीर्तिगण्डिना सं. १६८२ वर्षे श्री अंचलगच्छे ५. श्री चेलागण्डिनर्थ आविका डाइमेई विचार स्तवननी प्रति वहारावी कंटालीया आमे वास्तव्य।

(श्री. उ. आ. जैन शानसंडार, अंगुवाहा)

 श्री आर्य कल्याण गोतम समृति ग्रन्थ

૧૩૬. 'શ્રી ચંદ્રાભનો રાસ.'

શ્રી અંચલગઢે લદ્દારક શ્રી કલ્યાણસાગરસ્તુરિ વિજય રાજ્યે ૫ં. શ્રી પ્રેમજી તત્ શિ. દેવમૂર્તી લિખી કૃતાં. સ્વવાચનાર્થાં. સં. ૧૬૮૮ વર્ષે સુભુજ નગર મધે લિખિતાં દિનાં મધે. ઋષલહેવળ વાંચનાર્થાં.

(૫ં. શ્રી વિ. વી. જ્ઞાનભંડાર, અમદાવાદ)

૧૩૭. 'શ્રી પ્રત્યેક ખુદ ચતુષપદિ'

સં. ૧૭૦૦ વર્ષે માર્ગશીર્ષ કૃષ્ણ પક્ષે દ્વિતીયા તિથૌ લૃભુવાસરે શ્રી વિધિપક્ષગઢે લદ્દારક શ્રી ગજસાગરસ્તુરિ શિ. ૫ં. લલિતસાગર ગણિ તત્ શિ. ઋષિ માણિકચસાગર ગણિ તત્ શિ. ન્યાનસાગર લિખિતાં સ્વપદનાર્થાં.

(મુનિશ્રી હંસવિજયજી સં. શાસ્ત્ર સંશ્રદ્ધ, વડોદરા)

૧૩૮. 'શ્રી અવંતી સુકુમાલ રાસ.'

સં. ૧૭૦૪ વર્ષે ગોષ માસે શુક્લ પક્ષે ચતુર્થી રવિ દિને શ્રી લિખિતાં અંચલગઢે પરીખ જસ્ત સુત લીલાધર ભાર્યાં સહિણાં પુત્રી પરમધર્મિણી આવિકા ધનાંશ પદનાર્થાં. શ્રીરસ્તાત્ શ્રી અહુમદાવાદ મધે ॥ શ્રી ॥

(શ્રી મુ. વિ. શાસ્ત્ર સંશ્રદ્ધ, છાણી)

૧૩૯. 'શ્રી કાયસ્થિતિ સ્તવનાવચ્ચુરિ.'

સં. ૧૭૦૪ વર્ષે શ્રી નવાનગરે શ્રી અંચલગઢે વા. શ્રી ભાવશોભર ગણિ લિખિતાં મુનિ બુવનશેખર પદનાર્થાં.

૧૪૦. 'શ્રી નારચંદ જયોતિષ'

સં. ૧૭૦૪ શ્રી અંચલગઢે પદનાર્થાં લિખિતાં પદ્મસાગર ગણિના શ્રી બુરહાનપુર મધે.

(નિ. છ. મ. પુસ્તક અંડાર, ચાણસ્મા)

૧૪૧. સં. ૧૭૧૭ વર્ષે કરણદેશે કાર્તિક સુદિ ૧૩ દિને શ્રી અંચલગઢે લદ્દારક શ્રી ૫ શ્રી કલ્યાણસાગરસ્તુરીશ્વર વિજય રાજ્યે શ્રી અંનર બંદરે વા. શ્રી ૫ શ્રી વિવેકશેખરગણિ શિ. વા. ભાવશોભરગણિના લિખિતાં.

(શ્રી જૈન સંધ જ્ઞાનભંડાર, જનગંડ)

૧૪૨. 'શ્રી સાધુવંદના.'

ઇતિ અંથાગ્ર. ૭૫૦ શ્લોક. સં. ૧૭૨૦ વર્ષે મહા સુદિ ૫ દિને શુક્લવારે લિખિતાં. વા. શ્રી ભાવશોભરગણિના. શ્રી બુજનગરે શ્રી વિધિપક્ષગઢે સાધી દેમાં શિષ્યશ્રી સાધી પદ્મલક્ષ્મી ગણિનાં વાંચનાર્થાં.

(૫ં. શ્રી લા. વિ. સં. જ્ઞાનભંડાર, રાધનપુર)

૧૪૩. 'શ્રી જંબુચદ્રિતઃ'

સં. ૧૭૨૫ વર્ષે શાકે ૧૫૮૨ પ્રવર્તમાને ચઈતર માસે શુક્લ પક્ષે ષષ્ઠ્યાં તિથૌ શનિવારે શ્રી અંચલગઢે વાચક ચક ચુડામણી વાચનાચાર્યવર્ય વણુરીસ શ્રી ધનરાજ ગણિનાં શિ. ૫ંડિત-પ્રવર ૫. શ્રી ઉ. શ્રી હષ્ટરાજગણિ શિ. મુનિ ભાગ્યરાજેન લિખિ કૃતઃ.

(૫ં. ઉ. વિ. સં. જ્ઞાનભંડાર, ચાણસ્મા)

*** શ્રી આર્ય કલ્યાણ ગોતમ સ્મૃતિ ગ્રંથ ***

[४९०] ~~સુધીનાં કાર્યક્રમાં કૃતું હતું~~ કૃતું હતું

૧૪૪. ‘શ્રી શીલરાસ’.

સં. ૧૭૨૫ વર્ષે આશ્વિન વદિ ૮ બૌમે લિખિતં મુનિ વૈરાગ્યસાગર. શ્રી અગરા મધે. સુશ્રાવિકા સુનદરી પઠનાય.

(મુનિશ્રી હં. વિ. સં. શાસ્ત્ર સંશોધ, વડોદરા)

૧૪૫. ‘શ્રી હોરામકરંદ ષટ્ટ પંચાશિકા’.

સં. ૧૭૨૫ વર્ષે શાકે ૧૫૮૨ પ્રવર્તમાને વૈશાખ સિતે પક્ષે ૫ તિથી રવિવાસરે શ્રી અંચલગઢે વા. શ્રી ધનરાજજી શિ. પંડિત શ્રી હર્ષરાજજી શિ. સુભાગરાજેન લિખ્ભી કૃતા.

(જૈનાનંદ પુસ્તકાલય, સુરત)

૧૪૬. ‘વીર સ્તોત્ર’.

સં. ૧૭૩૩ વર્ષે કા. વ. ૧૩ વાચનાચાર્ય ભાગ્યસમુદ્ગણિનાં શિ. મુખ્ય પંડિત શ્રી લાવ-નિધાનગણિનાં શિષ્ય દેવકરણેન લિખિતમિદં સંધી શ્રી ૫ વધીયા પુત્રિકા સુશ્રાવિકા રાજકુમરીજી પઠનાર્થી શ્રીરસ્તુ.

(યતિશ્રી લ. ક. જ્ઞાનભંડાર, પાલીતાણ)

૧૪૭. ‘શ્રી અષ્ટાદશ પાપરથાનક સ્વાધ્યાય’.

સં. ૧૭૫૮ વર્ષે શા. વ. ૧૩ શનૌ લિ. શ્રી અંચલગઢેશ પૂજ્ય લટારક શ્રી ૧૦૮ શ્રી અમર-સાગરસૂરીશ્વરાણું વિજ્ય રાજ્યે તત્. શિ. મુનિ સુંદર સાગરેણ લિ. ભુરહાનપુર મધે સુશ્રાવિકા પુષ્યપ્રભાવિકા સુલસા રૈવતી સમાન આવિકા રૂપા વહુ નામની પઠન કૃતે.

(મુનિશ્રી હં. વિ. શાસ્ત્ર સંશોધ, વડોદરા)

૧૪૮. ‘શ્રી વસંતરાજ શકુન શાસ્ત્ર’.

સં. ૧૭૬૩ વર્ષે ભાદ્રપદસિત નવમ્યાં અંદ્રસૂતવાસરે શ્રી અંચલગઢે વાચક શ્રી ૫ ધનરાજજી શિ. વા. શ્રી ૫ શ્રી ડિરાણુદ્જી શિ. વા. જિનરાજેન લિખિતઃ

(મુનિ હં. વિ. શાસ્ત્ર સંશોધ, વડોદરા)

૧૪૯. ‘વીરાગ્ય શતકમ્’.

શ્રી ઘોરાળ નગરે સં. ૧૭૬૭ વર્ષે આષાઢ સુદ્ધિ એકમ દિને શ્રી ધૂતકદ્દોલ પાર્શ્વનાથ પ્રસાદાત્. ૫. ગંગન્નાથ લિખિતં સદા દીર્ઘયુર્ભવ.

(મુનિ હં. વિ. શાસ્ત્ર સંશોધ, છાણી)

૧૫૦. ‘શ્રી શકુન લક્ષ્યાયુભ્’.

સં. ૧૭૬૭ વર્ષે પોષ માસે શુક્લપક્ષે ચતુર્થી લુધવાસરે અંચલગઢે વા. મુક્તિસાગરેણ લિ. શિ. મહિમાસાગર પઠનાર્થી.

(શ્રી નિ. લ. મ. પુસ્તકાલય, ચાણુરમા)

૧૫૧. સં. ૧૭૭૧ વર્ષે અંચલગઢે વા. શ્રી ૫ સહજસુંદર ગણિ શિ. મુનિ શ્રી નિત્યલાલ લિખિતઃ શ્રી સુરતિ બિંદરે સુશ્રાવક સા. સામાલાઈ વાચનાર્થી. ભાગવા સુદ્ધિ ૧૦ દિને.

(૫. લા. વિ. સં. જ્ઞાનભંડાર, રાધનપુર)

१५२. ‘શ્રી ઉપાસક દશાંગ સૂત’^{અકઃ}

સં. ૧૭૬૧ વર્ષે શ્રાવણ વદિ...શ્રી અંયલગરચે શ્રી પુણી માહાવળ ગણિ શિ. ૫ં. શ્રી માણિક-
લાક્ષ ગણિ શિ. મુનિ સત્યલાક્ષ ગણિ લિખિતઃ શ્રી માંડવી બિંદરે.

(આ. વિ. મે. સૂ. સં. જ્ઞાનલંડાર, અમદાવાદ)

૧૫૩. ઉપરની પ્રશ્નિનો તા. ૨૭-૧૦-૭૬, સં. ૨૦૩૩ કા. સુ. ૫ ના ખાડેમેર (રાજ્યસ્થાન) મધે પ્રશ્નિસ્ત સંબંધ વિ. ૧-૨, 'જૈન સાહિત્ય પ્રદર્શન સમિતિ' પ્રકાશિત ગ્રંથમાંથી લખેલ છે.

१५४. 'उत्तराध्ययन सूत्र लवलेश अर्थ.'

સં. ૧૬૨૧ વર્ષે વૈ. સુ. ૧૫ રવૈ અંયલગણે શ્રી મેરુતુંગસુરિ શિ. ઉપા. શ્રી ધર્મનંદન તત્. શિ. પં. શ્રી ધર્મવિર્ધન ગણ્યિ શિ. વિનયશીલ તત્. શિ. વિદ્યાશીલ ગણ્યિ તત્. શિ. મુનિ વિવેકમેરુ શિ. સહિત સ્વયમેવ વાચનાર્થ લિખાપિતઃ.

(ભાંડારકર એ. રી. ઇન્સટિટ્યુટ, પુના)

१५५. 'आतुरप्रत्याख्यान विवरण.'

મૂળ શાસ્ત્ર : હેસિકુ હેસવિરચ્યા.

મુંધોડપિ સવગુરેમુંખાત ।

अन्तः विवरणमेतद्दुष्कृता यदि, विपरीतं भया किमप्युक्तं

तन्मयि इतानुकूपैर्विचिंत्य शोध्यः सदा विषुधैः ॥ १ ॥

सार्वज्ञ शासन लवस्य श्री धर्मधेषु गुरोर्ज्यति प्रसादः ॥ ७ ॥

प्रथितमतिरार्थरक्षितसूरि विधिपक्ष देशकः पूर्वः ।

શમ નિવિરભૂદમુષ્મા છી જ્યસિંહસુરિ ગુરૂ: || ૧ ||

तत्पटीदृग्गिरिवरभानुः श्री धर्मघोषसूरीशः ।

तस्मान्भेदसूरि ईरीकृत दुमतभिः वादाः ॥ २ ॥

શ્રી ભુવનતંગસુરિસ્તસમાત્સવસ્યોપકૃતિ હૃતે ચક્રે ।

विवरण मात्रमिहातुरभूत्याप्यान प्रकीर्णस्य ॥ ३ ॥

મિથ્યાયદ્વારા લખિત મયકા મતિમાધ્યતો મહાર્થેષુ

यन्मयि इतानुकौपैः शोध्यं विभुद्धैः विशेषेण ॥ ४ ॥

‘બાંડારકર એ. રી. ઇન્સ્ટિટ્યુટ, પુનાની પ્રતિ નં. ૨૫

‘प्रयान’—अवचूरि सहित.

૧૫૬. ‘આતુરપ્રત્યાપ્યાન’— અવચૂર્ણ સહિત.

અંત : એવં શાસ્કૃતનામપિ ૬૮. શ્રી ધર્મવૈપુસ્તુરિ શિ. મહેંદ્રસ્તુરિ તચિછય ભુવનતુંગસ્તુરે:
કૃતિરિયમ् ॥ ૭ ॥

(ભાંડારકર એચ. રી. કન્સિસ્ટ્યુટ, પુના. Vol. XVII. પૃ. ૨૭૭)

१५७. 'आतुर प्रत्याख्यान' – अवचूषिः

अंतः : अस्मिन् पाठे शास्त्रालिखनमपि शुभ्यं शातव्यं यतोऽस्यापि प्रकीर्णुकस्य वीरलद एव साधुः कर्ता श्रूयते लक्षणप्रिज्ञायाः तत्र इतायाः अत्र अध्ययनेऽति देशकरणादपि शायते अस्यापि स एव कर्ता धति.

શ્રી આર્ય કષ્યાહુગોતમ સ્મૃતિ ગંય

[४१३]

१६१. 'स्थवीरावलि अवचूरि'

श्रृः : नमः श्री वर्धभानाम् । श्री गच्छेश श्री भेरुतुंगसूरिभ्यो नमः ।

श्री आवश्यक निर्युक्ति विषयः प्रायो दुर्गपदार्थः कथा भावं निर्युक्त्युक्तं च लिख्यते ।

अंतः : आलिखि गोहोनाणु... इति स्थविरावलि. श्री रत्नचंद्रोपाध्यानान् ।

१६२. 'श्री अनुयोग द्वार सूत्र वृत्ति' (अस्यदेव)

श्रृः : श्री गुणुनिधानसूरि गुरुभ्यो नमः नाणुं पंचविंशः ।

अंतः : सोलस सत्याणि यजुरस्तराणि (२६०४) गाहाणु ज्ञव सञ्चगः अंथाऽपि ५७०० ।

विशुद्धः विधिपक्षयाः क्षपितकलभावाः सचित्यो ।

लवन्धवनीधि श्रुताः गुणुनिधानसूरीश्वराः ॥

सुवाचक शिरोभिषुः प्रवर तद्विनेयाश्रणी ।

स्कुरत्सकलशक्तिमानज्ञनि पुण्य चंद्रालिधः ॥ १ ॥

[Volume XVII, Part II]

१६३. 'श्री उत्तराध्ययन वृत्ति' (कीर्तिवल्लभगण्डि इति)

[Volume XVII, Part II, नं. ९९५ (११८७)]

१६४. 'श्री उत्तराध्ययन दीपिका' (ज्यकुर्तिसूरि)

[Vol. XVII, Part II, नं. ६७३ (६३४). देख सं. १६८३, लादेवा वं ४, झुध]

गच्छाधिपः श्री ज्यकुर्तिसूरीश्वरोपदेश श्रवणेन हृष्टाः ।

सद्गुरुव सारा परमार्थं हेतुः मत्विलिखत् पुस्तकं रत्नमेतत् ॥

१६५. आवश्यक निर्युक्ति दीपिका'. (माणिक्यशेखरसूरि इति) पत्र ४२३, देख सं. १६३३, ला. व. १३

ते श्री अंचलगच्छ भंडनभिषुः श्रीमन्महेन्द्रप्रलः,

श्री सूरीश्वरपट्टमंक्ष अमुल्लासोल्लसद्गुरुवः ।

तर्कं व्याकरणादिशास्त्रघटना अक्षायमाणाः चिरं,

श्री पूज्यप्रलुभेरुतुंगगुरुवा ग्रुया सुरानंदाः ॥ १ ॥

[Volume XVII, Part II, नं. १०६६(३७३). पत्र ४२३, देख सं. १६३३, ला. व. १३]

१६६. 'पिंड निर्युक्ति दीपिका.' (माणिक्यशेखरसूरि इति)

[Vol. XVII, Part II, नं. १११६ (३८७), पत्र १०२]

१६७. 'पिंड निर्युक्त्यवचूरि.' (ज्यकुर्तिसूरि शि. क्षमारत्न)

[Vol. XVII, Part II, नं. १११७ (१६७), पत्र ८५. देख सं. १६३१]

१६८. 'उपदेश चिंताभिषुः' (ज्यशेखरसूरि इति)

अंते : इतिश्री धर्मेपदेश चिंताभिषु प्रकरणः

[Vol. XVIII, Part I, नं. १६५ (६४५) पत्र ११]

१६९. 'उपदेश चिंताभिषु' नं. १६६ (१०२८ B) पत्र २ धी १६.

श्री आर्य कृत्याणु गोप्तम समृद्धि ग्रांथ

[४१४] [प्राचीन ग्रन्थों का संकेत करते हुए इसका उल्लेख है।]

१७०. 'उपदेश चिंतामणि-स्वेपन दीका' (ज्यशेखरसूरि)

सं. १७३८ वर्ष दौ. सु. ४ शुक्रवारे श्रीभद्रचक्रग्रहे सकल लट्ठारक शिरोरत्न श्री अमरसागरसूरि विजयि राज्ये तदाशाकारीय पालीताण्णी शाखायां पं. श्री मुनिशीलज्ञ तत् शि. कम डिंड२ मुनि ज्यशीकेन क्षिपो छृतं पढ़ने

[Vol. XVIII, Part I, पत्र ३४१, नं. १६७ (२६२)]

१७१. 'उपदेश चिंतामणि-स्वेपन दीका' (मरेड छे.)

सं. १८४० वर्ष दौत्र मासे शुक्र षष्ठे श्री ज्यनगर भधे पं. मुनि २ंगस्य पुस्तकमिदम्.

[Vol. XVIII, नं. १६२ (१२३६) पत्र (२१२)]

१७२. 'उपदेश चिंतामणि-अवसूरि सहित.' (अशात)

अवसूरि शार्द : श्रीभत्पार्श्वजिनं प्रणुभ्य सकल क्लेशापहं सर्वदा ।

सूरि श्री ज्यशेखरप्रभु छृत अंगस्य विस्तारिणुः ॥

संक्षेपात् क्षियते वचुरि सदशं डिंचिन्मया गुग्नित ।

यद्य बालावचुर्य भुद्धिपत्वस्तस्यावप्नीय क्षमाः ॥ १ ॥

(Vol. XVIII, Part I, नं. १६६ (२८५), अंथात्र : ३५४०)

१७३. 'उपदेशमाला प्रकरणु पर्याय.' (ज्यशेखरसूरि)

अंते : ...थिर थावरा: स्थावरा वृद्धिः ...य...ला...ए लक्ष्मी गण्णि छृते पठनार्थं हेतुयुक्ति
प्रभाणु मुक्ता श्री ज्यशेखरसूरि छृतावच्यरितः अंते पर्यायाः विभिताः ॥

[Vol. XVII, Part I, पत्र ३०, नं. २५७ (१३७)]

१७४. 'उपदेशमाला वचुरि.' (उपा. धर्मनंदन)

धर्मि श्री धर्मनंदनोपाध्यायैः छृता उक्तिभ्येन संभेपतः श्री उपदेश मालावचुरिः ।

चिरंल्यात् विशेषार्थाः वृत्तितो विशेषाः

सं. १५६६ वर्षे दौ. व. ४ दिने शुक्रवासरे ल. श्री गुणसुंदरसूरि तत्पद्टे श्री शिवसुंदर-
सूरि उपा. श्री गुणप्रबल तत् शिरोत्तम उपा. श्री चंद्रकीर्ति लिदेय आत्महेतवे.

[Vol. XVIII, Part I, पत्र ३६, नं. २५५ (१३७)]

१७५. 'उपदेश शतक - ट्यो.' (विष्णुधविभवसूरि)

प्रशस्तिमां श्लोक नं. १११ आ मुज्ज्य छे :

गच्छे श्री विष्णुप्रक्षकालिधवरे श्रीमान्गुरुर्विश्रुतो,

गच्छेशोऽज्ञनि सर्वशास्त्रचतुरा विद्याभिधस्त्रीश्वरः ।

पूज्य श्री उद्याभिधसूरि चरणालोक दिव्येन डि,

कम पाठक दर्शनाभिधगणिना संदर्भिते अथसे ॥ १११ ॥

श्री भातुविभव साधे रात्राहात्मानद्यन्धये ।

तथा श्री विभवसाधाः प्रथासोऽयं विनिर्भमे ॥ ११२ ॥

अंवचाराथक नेत्रनाग वसुधा (१८२५) वर्षे नृपाहु विठ्ठाहु,
शांड व्योमदुनालिमेऽथमिते श्री माध भासे वरे।
पक्षे दृष्टिरे त्रयोदश तिथौ श्री सोमवारे शुक्ले,
हनेऽथं सुभद्रा यदे सप्तत्रयस्य सूर्यपूरे ॥ ११३ ॥

१७६. 'ओ अष्टोतरी थवण् अवयूरि.' (महेन्द्रसिंहसूरि कृत)

शिरः : अर्डंत पूज्यं योऽयं अंतरंगरिपुलेतारं वा लगवंत पूज्यं सर्वज्ञे.

अंतः : किं विशिष्टं? श्री मन्महेंद्रसुवनेन्द्र्यंद्विनिष्टं स्तुत भषितः श्रीमहालिः महेन्द्रैः
श्री महेंद्रसूरिभिः

धति अष्टोतरी स्तवनावयूरि श्री गच्छाधिराज श्री श्री जयकेशरसूरि
कृताः चिरं नंदतात्।

१७७. 'ऋषि मंडल प्रकरणु.' नं. ६४.

धति श्री ऋषि मंडल प्रकरणुं ऋषिवंदनं. संपूर्णं धति. सं. १६८३ वर्षे आसे। वदि
प. २वौ लिखितं श्री अंचलगच्छे वा. पुण्यवंद गणि तत्पटाकांकर वा. माणिक्यवंद गणि तच्छिष्य
पं. सौभाग्यवंद गणि तच्छिष्य मुनि रथणु गणिना. लीपी कृतमिदं स्तोत्रः. भरुस्थद्या
राऽमह नगरे.

(बांहारकर ए. री. इन्स्टिट्यूट, भूता)

१७८. 'यतुविंशति जिन स्तवन' - अवयूर्णि संहित. कर्ता : धर्मशेखर.

शिरः : श्री नाभेयोधमानोनान। रघित।

अंतः : एवं श्री नाभिसुनुप्रस्तुतिजिनवराः षोडशाङ्गौ च विश्वे.

धति विष्णुधवरशिरःशेखर पूज्य पं. धर्मशेखर गणि विरचितस्य यतुविंशति
जिन स्तवनस्यावयूर्णिका संपूर्णा.

(जैन स्तोत्र समुच्चय पु. १२१-३८ मां आ कृति मुद्रित छ.)

(Vol. XIX, Part I, पत्र २)

१७९. 'चिंतामणि पार्श्वनाथ गीतः' (कल्याणसागरसूरि कृत)

शिरः : कल्याणु चिंतामणि हे। ध्यान धरि सुरासुर वृंदै।
पाय नमि नरनाथा निज कुलपंडज भासन उंसो। ॥

अंतः : श्री कल्याणचिंतामणि नरशिरैमणि भतिसागर मुनि संस्तुतो।

लवसागर तारणु वांछित कारणु शोऽ संताप उरन... ॥

अश्वसेन नंदन दुरित निकंदन वामानंदन देवनतो।

सूरिकल्याणु वंदि चिति आणुदृष्ट संकल भनोरथ सिद्ध करो। ॥ ८ ॥

[Vol. XIX, Part I, पत्र ६ मा, नं. १६२, (१४०६) (१३)]

*** ओ आर्य कल्याणागोत्तम स्मृति ग्रन्थ ***

[४१६]

१८०. 'लक्तामर स्तोत्र वृत्तिः' नं. ३०७ (१३०३)

प्रशस्ति : अंगलगच्छे श्री धर्ममूर्तिसूरिणा लिखितेयं श्री लक्तामर स्तोत्रवृत्तिरियः

१८१. कल्याणुसागरसूरि इति 'स्तोत्रादि संग्रहः'

प्रशस्ति : श्री पूज्यैर्विहितः सं. १७८६ वर्षे वैशाखे भासे वद १ वृसत वासर दिनं मुनि क्षीमासागरगण्यि श. मुनि कल्याणुसागरगण्यि मुनि वेलसागर लिपीइति ज्ञेयता पठनार्थः अंगात वृद्धे नागरवाडे लि.
(बांडारकर आ. री. धनिरट्टयूट, पुनामां ग्रन्थ नं. १४०६)

१८२. 'वीरस्तव' (कल्याणुसागरसूरि इति) नं. ४७३ (१४०६)

शास्त्रः अद्भूत मूरति निरभता रे, नयणे आच्युदं अपार वीरण् ।
सकल भनोरथं पूरवा रे, कामकुंभं अवतार वीरण् ॥ १ ॥
सेवकं कुमलं प्रकाशवा रे, दिनकरं तेजं उदार वीरण् ।
लयक्लंजनं जनं रंजवा रे, मोहण्युवक्त्तीं सार वीरण् ॥ २ ॥
अंगातः अतिशयं महिमा विलसवा रे, पवरधामं जिणुदृष्टि वीरण् ।
जगगुरुं वंचितं सुरतुरु रे, सेवीं सुरासुरं वृद्धं वीरण् ॥ ६ ॥
कल्याणुवरण्यं तनुं राजता रे, कल्याणुकवरणुवरनाम वीरण् ।
युदुं कल्याणुं सदा स्तवे रे, आपों सुमिति अलिराम वीरण् ॥ ७ ॥

१८३. 'सत्यपुरीय वीरनींदास्तुति गीत' (कल्याणुसागरसूरि रचित)

शास्त्रः अपूरवं चरितं जिनं वीरकु लविजिनं कुहीं,
वीतरागं मुगति कुमिनीं सुखं लोगवर्त ।
धरि सदा अनुरागं जिनण् ॥ १ ॥
अंगातः निराङता शुणुराजतो दुरुभभयं छहं अपार ।
निराधारं नरहेव तुं त्रिलुपनं आधारं जिनण् ॥ ८ ॥
अनाथं विश्वनाथं कुहावतो, निःकलंकं सिंहं अकवांत ।
कल्याणुसमुद्रं जिनं चंद्रमा, कुशलकरणु लगवांतं जिनण् ॥ ६ ॥

(बांडारकर आ. री. धनिरट्टयूट, पुना. नं. ५२० (१४०६) (१५))

१८४. 'समस्याभिज्ञन स्तोत्रः' (ऋषिवर्णनसूरि इति) स्वेच्छा विवरण्.

शास्त्रः भिज्ञनपारं ते परबते विदुषो यद्यसदशी ।
भतिविद्यं श्वादया अतु सुरगुरोनापि लभते ॥
तदा का मे वातां निविडजडसावभयं लगवं ।
मृहुकौतौ यद्वैयं क्षमं छहं रसमा इलकृते ॥ १ ॥

वृत्तिः छहं हि किल सकलं शैवलोकप्रतीतस्य चिरंतनं कवि पुष्पदंतं प्रशीतस्य भेदा स्तुतिरूपाः भिज्ञनः स्तोत्रस्य अवश्यतः संज्ञतं कुपुहेन भया तस्य प्रतिं छाव्यमाघपद्मोपादानेन तदनुसारी इति नविनं पदव्रयं समुद्धयं विहितं विद्वज्जनं विसमोद्यं श्री ऋषिवर्णवाधिकैव स्तुति पवित्रं समस्या भिज्ञनः ज्ञायेत् ।

અંત : અસુર સુર નરેદૈ: રર્ચિતસ્થેંદુમાલૈ: ।
 સમધિક સિત કોતેરાદિહેવસ્ય લક્ત્યા ॥
 ગળુધર જ્યકીર્તિ શ્રી ગુરુણાં વિનેય: ।
 કૃતુકર સમસ્યા સ્તોત્રમેતચ્યકાર ॥ ૩૩ ॥
 સ્વેપ્તજસ્તવનસ્યસ્ય પવિત્રસ્ય સમાસત: ।
 કિંચિદ્વ વિવરણું ચકે સુરિશ્રી ઋષિવર્ઝન: ॥

ઇતિ સમસ્યામહિમન સ્તવન ટીકા સમાપ્તા. અંથાચ્ ૨૭૮.

[નં. ૧૫૫ થી ૧૮૩ સુધીની નેંધે ભાંડાકર એ. રી. ધન્સિદ્ધય, પૂતાના સંઅઙ્ગની પ્રતિની છે.
 Vol. XIX, Part II, નં. ૫૩૦ (૧૨૪૨) પત્ર ૫]

૧૮૫. 'શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર':

સં. ૧૬૨૨ વર્ષે શ્રીમદંચલગણ્યાધિરાજ યુગપ્રધાન લદ્ધારક શ્રી શ્રી કલ્યાણસાગરસૂરીશ્વરૈ: શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર સર્વપ્રાજ્ઞ શિરસ્ફેટિર પંડિત શ્રી વિશાલરાજ ગળુયે પ્રદત્તમ.
 શ્રી લીન્નમાલ નગર વાસ્તવ્ય સં. સુરા ભાર્યા કસ્તુરાઈ નામન્યા લિખાપિતમ ॥

(શ્રી લા. હ. સં. વિજાભંદિર, સીરીઝ નં. ૨. પુષ્ટિવિજયલ સંચાલ)

૧૮૬. 'શ્રી સૂત્રકૃતાંગ સૂત્ર':

સં. ૧૭૧૪ વર્ષે નવાનગરે અંચલગઢે વા. વિવેકશેખર ગણ્ય શિ. ભાવશેખર ગણ્ય લિખિત માંડ સુદ્ધિ ૬ દિને. સાધવી વિમલાં શિષ્યણી સાધવી ક્રૂરાં શિષ્યણી સાધવી દેમા શિષ્યણી સાધવી પદ્મલક્ષ્મી વાંચનાય શ્રી શાંતિનાય પ્રસાદાત્ વાચ્યમાના ચિર અંથાચ્ ૨૧૦૦ શ્રી હાલાર દેરો શ્રી કલ્યાણસાગરસૂરીશ્વર વિજય રાજ્યે.

૧૮૭. સં. ૧૭૧૬ વર્ષે મધુ ભાસે અસિત પદ્મે ભૂતેષ્ઠ કર્મવાટ્યાં ગુરુવાસરે શ્રી અંચલગઢે સુનિ શ્રી માણિકચસાગર તત્ શિ. સુનિ શ્રી ન્યાનસાગર તત્ શિ. સુનિ નયસાગરેણ લિખિતમ શેષપુરે સ્વપ્નનાર્થ ॥

૧૮૮. સં. ૧૬૨૮ વર્ષે કા. વ. ૫, શુક મુગશિર નક્ષત્રે શ્રી અંચલગઢે ધર્મભૂતિસૂરિ રાજ્યે શ્રી મેવાત મંડલે રદ્દેરો ભરડાહે નગરે શ્રી ભાનુલક્ષ્મિ ઉપાધ્યાય શિ. માણિકચરાલેન લિ. શ્રી સૂત્ર જીવાલિગમં સ્વદ્ધાનાવરણુકર્મક્ષમાપનાય.

૧૮૯. અંચલગઢે ૫: ધનસાગર ગણ્ય. શિ. ૫. માણિકચસાગર સુનિની પ્રતિ પ્રસાદિ પ્રત સહો.

૧૯૦. 'રત્નસંચય અંથ.'

શાસ્ત્ર : નમિદ્ય જિથુવરિંહે ઉવયારટ્ટે ગુરુંવ સીસંવ ।

સિદ્ધાંત સાર ગાઢા લાણુંમિ ને રયણું સારિકુખા ॥

અંત : પર્વિત વસ્તુસુનિ શશી (૧૭૮૭) એ આંક સંવત્નો કલ્યો. વરતાત્ત દ્વિતીય ભાદ્ર શ્વેતપક્ષ તીથી દ્વાદ્શ શનિવારી વખાન.

શ્રીમદંચલગઢેશા: શ્રી વિદ્યાર્ણવસ્ત્રરસય: ।

તેજ પ્રતાપ પ્રથમાઃ વિચરંતિ મહીતલે ॥ ૧ ॥

તચ્છિયેણું પ્રમેહિન લિખિત: રત્નસંચયમ ।

નિધાનાયાધ્યયનાર્થ: સુનિશ્રી હિતાચિધના ॥ ૨ ॥

શ્રી કલ્યાણ ગોતમ સ્મૃતિ ગ્રંથ

[૪૮]

૧૬૧. સં. ૧૭૨૦ વર્ષે માધ માસે વહે ૧૦ શુરી શ્રી અંયલગચ્છે વાયોતાતમ વાયક શ્રી ૫ શ્રી જીનશેખર ગણિ તત્ શિ. મુનિ જીવા લિખિતં શુલં ભૂયાત શ્રી રતીઆ બામે શ્રી ગોડી પાર્વનાથ પ્રસાદાત.

૧૬૨. 'શાંતિલક્તમર.' કર્તાઃ મહોપાધ્યાય વિનયસાગરજી.

પ્રશાસ્તિ : શ્રી કલ્યાણુનિર્મિલ શુરોચ્ચરણુભ્રસાદાદ ભક્તમર સ્તવન પાદતુરીથમાપ્તા ।

પાદત્રયેણુ રચિતં સ્તવનં નવિનં, વિનયાભિધતેન મુનિના વિમલરથ શાત્મિઃ ॥

સં. ૧૬૨૧ વર્ષે માધ વિદ ૮ શુકે લિ. શુરળ શ્રી રંગસાગરજી ગણિ તત્ શિ. મુનિ ઇતેસાગર ગણિ તત્ શિ. મુનિ દેવસાગર લિપી કૃતં ડેડાય મધે ચાતુર્માસ.

(મુનિશ્રી પુણ્યવિજયજી મહારાજના સંઘની મત છે.)

૧૬૩. 'શ્રી કલ્યાણુમંહિર વૃત્તિ.'

સં. ૧૬૬૭ વર્ષે દિવાંગરે અંયલગચ્છે શ્રી ધર્મમૂર્તિસૂરિ રાજ્યે ૫. રાજકીર્તિ ગણિ શિ. શ્રુતકીર્તિ શિ. વિજયકીર્તિ વાચનાર્થી.

૧૬૪. સં. ૧૮૫૭ વર્ષે આસો વદ ૫ દને વાર બોમે લખનાં મુનિ ભાણુચંદ મુનિ શુણુચંદ મુનિ શુણુચંદ પડનાર્થી. રાજનગરે હાજી પટેલની પોળ મધે શાંતિનાથ પ્રસાદાત શ્રી ચંદ્રપ્રભુ પ્રસાદાત શ્રી અંયલગચ્છે ચોમાસો કૃતં યતે:

૧૬૫. સમાપ્તેઽયં શ્રી અપાપા યૂહચુકલ્પો દીપોત્સરઃ કલ્પોવા. અંધાં ૩૮૫.

સં. ૧૬૬૫ વર્ષે વૈ. સુ. ૬ શનૌ...આ નગર મધે શ્રી અંયલગચ્છે શ્રી ધર્મમૂર્તિસૂરિ વિજય રાજ્યે પંડિત શ્રી ક્ષમાકીર્તિ ગણિ શિ. રાજકીર્તિ ગણિ લિખિતઃ. શ્રી જ્યવંત ગણિ શિ. ઋષિ શ્રી કુલકીર્તિગણિ તત્ ઋષિ મુનિ કીર્તિઃ...

૧૬૬. સં. ૧૬૬૬ વર્ષે અંયલગચ્છે ક્ષમાકીર્તિ ગણિ શિ. રાજકીર્તિ ગણિ ૫. શુણુનર્દીન ગણિ શિ. શ્રુતકીર્તિ લિખિતઃ શ્રી પારકર નગર મધે ઋષિ દ્વારાર્તિ શ્રી ઋષિ હર્ષકીર્તિ સહિતે:

૧૬૭. 'સ્થૂલભદ્ર મુનીધર ગીત.' કર્તાઃ કલ્યાણુસાગરસૂરિ.

સુંદરી ડોશા એણુપરઈ વિનવઈ, સ્થૂલભદ્ર વિના ઉર કુણ કુણ સુખ દેવઈ ।

હમ સ્નેહ હું ચિત્ત સમરં, જિમ ચકવાકી શુન દિવાકરં ॥ સું ॥ ૧ ॥

જૂ તું રે મેહા હું હું દામિની, જૂ હું ચંદ હું હું રેહિણુ કામિની ॥ ૨ ॥

પુંડરીક સમ નયણ વિરાજઈ, જીવન હું સુઝ સુખે કાજઈ હું ॥ ૩ ॥

દુર્ગતિ નાસિની સુણી જવાણી, પરમ વઈરાગ મનમાહિ આણી ॥ ૪ ॥

આવિકા હૂઈ બહુગુણધારી, સકલ નંદ કલ્યાણુકારી હું ॥ ૫ ॥

[ભાગારકર ઓં. રી. ધાન્સિકસ્થાન, પૂના. નં. ૫૭૩ (૧૪૦૯ P)]

